

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

P9_TA(2022)0044

Status europejskich stowarzyszeń transgranicznych i organizacji niekomercyjnych**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 lutego 2022 r. zawierające zalecenia dla Komisji w sprawie statusu europejskich stowarzyszeń transgranicznych i organizacji niekomercyjnych (2020/2026(INL))**

(2022/C 342/17)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 225 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
 - uwzględniając art. 114 i 352 TFUE,
 - uwzględniając art. 11 Traktatu o Unii Europejskiej,
 - uwzględniając Kartę praw podstawowych UE, zwłaszcza jej art. 12,
 - uwzględniając art. 11 europejskiej konwencji praw człowieka,
 - uwzględniając swoją opinię ⁽¹⁾ na temat wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia w sprawie statutu stowarzyszenia europejskiego ⁽²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 marca 1987 r. w sprawie stowarzyszeń niekomercyjnych we Wspólnotach Europejskich ⁽³⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 października 2020 r. w sprawie ustanowienia unijnego mechanizmu na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając swoje oświadczenie z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie ustanawiania europejskich statutów dla towarzystw wzajemnych, stowarzyszeń i fundacji ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Niewykorzystany potencjał europejskiej działalności filantropijnej” (opinia rozpoznawcza na wniosek prezydencji rumuńskiej),
 - uwzględniając wspólne wytyczne w sprawie wolności zrzeszania się (CDL-AD(2014)046) przyjęte przez Europejską Komisję na rzecz Demokracji przez Prawo (Komisja Wenecka) oraz Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR),
 - uwzględniając art. 47 i 54 Regulaminu,
 - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Kultury i Edukacji oraz Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A9-0007/2022),
- A. mając na uwadze, że art. 63 TFUE wraz z art. 7, 8 i 12 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”) gwarantuje wolność zrzeszania się na wszystkich poziomach oraz chroni organizacje niekomercyjne przed wszelkimi dyskryminującymi, niepotrzebnymi i nieuzasadnionymi ograniczeniami dotyczącymi finansowania ich działalności;

⁽¹⁾ Rezolucja ustawodawcza zawierająca opinię Parlamentu Europejskiego w sprawie wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia Rady (EWG) w sprawie statutu stowarzyszenia europejskiego (Dz.U. C 42 z 15.2.1993, s. 89).

⁽²⁾ Wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Rady (EWG) w sprawie statutu stowarzyszenia europejskiego (COM(1991)0273 – SYN 386).

⁽³⁾ Dz.U. C 99 z 13.4.1987, s. 205.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 395 z 29.9.2021, s. 2.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 199 E z 7.7.2012, s. 187.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

- B. mając na uwadze, że do celów niniejszej rezolucji należy założyć, że termin „organizacja niekomercyjna” odzwierciedla wielorakie formy organizacji niekomercyjnych w Unii, zarówno oparte na członkostwie, jak i nieoparte na członkostwie, na przykład stowarzyszenia, organizacje dobroczynne, organizacje, których majątek przeznaczony jest na realizację określonego celu, takie jak fundacje, i inne podobne organizacje;
- C. mając na uwadze, że Europejski Trybunał Praw Człowieka uznał, że państwo ma obowiązek działania, by zapewnić korzystanie z prawa do wolności stowarzyszania się, i orzekł w wyroku z 21 października 2005 r. w sprawie *Ouranio Toxo i in. przeciwko Grecji* ⁽⁶⁾, że „rzeczywiste i skuteczne poszanowanie wolności stowarzyszania się nie może zostać ograniczone do zwykłego obowiązku nieingerowania ze strony państwa”; mając na uwadze, że w wyroku w sprawie C-78/18 ⁽⁷⁾ Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) orzekł, że wolność stowarzyszania się obejmuje nie tylko zdolność do utworzenia lub rozwiązania stowarzyszenia, ale również możliwość działania stowarzyszenia w międzyczasie;
- D. mając na uwadze, że organizacje niekomercyjne mają zasadnicze znaczenie dla reprezentowania interesów obywateli i społeczeństwa obywatelskiego, w tym poprzez świadczenie usług w często nierentownych obszarach sektora społecznego, zachęcanie do uczestnictwa w życiu społecznym i obronę praw mniejszości; mając ponadto na uwadze, że, obok rządów krajowych, regionalnych i lokalnych odgrywają one kluczową rolę w przewidywaniu wyzwań społeczno-gospodarczych i stawianiu im czoła, a także w likwidowaniu luk w usługach i działalności gospodarczej;
- E. mając na uwadze, że organizacje niekomercyjne często korzystają z wolności wypowiedzi i ją propagują, w szczególności jeśli chodzi o promowanie interesu publicznego, wspierają aktywne uczestnictwo w życiu demokratycznym i funkcjonują jako szkoły demokracji;
- F. mając na uwadze, że kryzys związany z COVID-19 uwypuklił fundamentalną rolę organizacji niekomercyjnych polegającą na pomocy ludności w pokonywaniu licznych problemów, dzięki czemu zapewnia się spójność społeczną; mając na uwadze jednak, że kryzys związany z COVID-19 zachwiał pozycję tych organizacji, w szczególności z powodu przerwania ich działalności, a także pojawienia się nowych potrzeb i zadań;
- G. mając na uwadze, że demokracja europejska zależy od zdolności społeczeństwa obywatelskiego i organizacji przedstawicielskich do swobodnego funkcjonowania w wymiarze transgranicznym; mając na uwadze, że zasadniczą rolę społeczeństwa obywatelskiego i organizacji przedstawicielskich polegającą na umacnianiu demokracji uważa się za podstawową wartość Unii, co uznano w szczególności w art. 11 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), i rola ta wymaga istnienia otwartego, przejrzystego i zorganizowanego dialogu;
- H. mając na uwadze, że organizacje niekomercyjne stanowią integralną część społeczeństwa obywatelskiego Unii i obejmują organizacje dobroczynne, takie jak fundacje, które wnoszą wkład w pracę jednostek i ułatwiają ją, oraz organizacje niekomercyjne działające w interesie publicznym;
- I. mając na uwadze, że wiarygodne dane statystyczne dotyczące organizacji niekomercyjnych są ograniczone lub nie są łatwo dostępne;
- J. mając na uwadze, że europejskie statuty spółek europejskich, spółdzielni europejskich lub partii europejskich nie są odpowiednie do tego, by umożliwić organizacjom niekomercyjnym współpracę transgraniczną;
- K. mając na uwadze, że przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa handlowe i ugrupowania interesów gospodarczych mają możliwość tworzenia europejskich ugrupowań interesów gospodarczych;
- L. mając na uwadze, że organy publiczne mogą tworzyć europejskie ugrupowania współpracy terytorialnej;
- M. mając na uwadze, że europejski statut stowarzyszenia powinien być otwarty dla organizacji i osób, które chcą się angażować w transgraniczną wymianę i wzajemne uczenie się,

⁽⁶⁾ Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 21 października 2005 r., *Ouranio Toxo i in. przeciwko Grecji*, n. 74989/01, ECLI:CE:ECHR:2005:1020JUD007498901.

⁽⁷⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 18 czerwca 2020 r. w sprawie C-78/18, *Komisja przeciwko Węgrom*, ECLI:EU:C:2020:476, pkt 113.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

- N. mając na uwadze, że apel Parlamentu o utworzenie krajowych rejestrów statystycznych podmiotów gospodarki społecznej nie obejmuje organizacji spoza gospodarki społecznej;
- O. mając na uwadze, że wiele organizacji niekomercyjnych odgrywa pełną rolę w gospodarce i w rozwoju rynku wewnętrznego, regularnie angażując się w niektóre rodzaje działalności gospodarczej; mając na uwadze, że wielkość transgranicznych przepływów finansowych między stowarzyszeniami lub organizacjami niekomercyjnymi znacznie wzrosła w ostatnim dziesięcioleciu;
- P. mając na uwadze, że obecnie decydenci polityczni i społeczeństwo obywatelskie mają większą świadomość potencjału organizacji niekomercyjnych pod względem świadczenia usług, uczestnictwa obywatelskiego i innowacji społecznych; mając na uwadze, że ten potencjał jest prawdopodobnie niewykorzystany w wielu obszarach, takich jak edukacja, kultura, opieka zdrowotna, usługi społeczne, badania naukowe, pomoc rozwojowa, pomoc humanitarna i gotowość na wypadek klęsk żywiołowych;
- Q. mając na uwadze, że potencjał społeczno-gospodarczy organizacji niekomercyjnych w Unii Europejskiej stale rośnie, a w wielu sektorach powstają możliwości zatrudnienia;
- R. mając na uwadze, że organizacje niekomercyjne odgrywają kluczową rolę we wspieraniu jednostek w aktywnym uczestnictwie w życiu demokratycznym;
- S. mając na uwadze, że zdecydowana większość działalności organizacji niekomercyjnych prowadzona jest na szczeblu krajowym, choć coraz więcej organizacji niekomercyjnych działa w wymiarze transgranicznym, co wzmacnia spójność społeczną między państwami członkowskimi na szczeblu społecznym, zwłaszcza w regionach przygranicznych, które stanowią prawie 40 % terytorium Unii;
- T. mając na uwadze, że w szczególności transgraniczne organizacje niekomercyjne znacznie przyczyniają się do osiągnięcia celów Unii oraz rozwijają wiele różnych działań w interesie ogólnym o znaczeniu transnarodowym, które służą interesowi ogólnemu w rozlicznych dziedzinach; mając na uwadze, że obejmuje to między innymi ochronę i promowanie podstawowych praw i wartości, ochronę środowiska, edukację, kulturę, pracę społeczną i pomoc rozwojową;
- U. mając na uwadze, że pomimo rosnącej liczby transgranicznych organizacji niekomercyjnych w Unii Europejskiej nie istnieją zharmonizowane ogólnoeuropejskie ramy prawne, które umożliwiłyby im prowadzenie działalności i odpowiednie organizowanie się na szczeblu transgranicznym;
- V. mając na uwadze, że obecnie ze względu na brak unijnych przepisów regulujących organizacje niekomercyjne w ich działalności transgranicznej występują różnice kulturowe, sądownicze oraz polityczne wynikające z przepisów krajowych;
- W. mając na uwadze, że już w 1987 r. w rezolucji z 13 marca 1987 r. w sprawie stowarzyszeń niekomercyjnych we Wspólnotach Europejskich Parlament podkreślał potrzebę wprowadzenia odpowiednich europejskich przepisów regulujących działalność europejskich organizacji niekomercyjnych;
- X. mając na uwadze, że każda organizacja korzystająca ze statusu europejskiego lub wspólnych minimalnych standardów europejskich powinna działać na rzecz propagowania i realizacji wspólnych wartości i celów UE zapisanych w traktatach i Karcie;

Obecna sytuacja

1. zauważa, że organizacje niekomercyjne nie mają na szczeblu Unii formy prawnej pozwalającej zapewnić reprezentację interesów społeczeństwa obywatelskiego na równi z reprezentacją przedsiębiorstw handlowych i grup interesów gospodarczych, dla których od dawna istnieje forma prawna na szczeblu Unii;
2. zauważa, że prawne, kulturowe, polityczne i gospodarcze różnice między państwami członkowskimi nadal sprawiają, że transgraniczna działalność organizacji niekomercyjnych jest bardzo skomplikowana, a obecny sposób traktowania działalności transgranicznej tych organizacji pod względem administracyjnym i podatkowym powoduje wyższe koszty transakcji niż na szczeblu krajowym;
3. podkreśla, że obecne ramy prawne na szczeblu unijnym i krajowym są niewystarczające, aby stworzyć i wspierać silne ogólnoeuropejskie społeczeństwo obywatelskie, którego istnienie jest niezbędne dla demokracji; w związku z tym wskazuje na potrzebę wprowadzenia nowej formy prawnej, mianowicie stowarzyszenia europejskiego, w tym zasad tworzenia, przejrzystości i rozliczalności stowarzyszenia europejskiego oraz zasad zarządzania nim;

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

4. podkreśla, że należy zapewnić koordynację na szczeblu Unii, unikać fragmentacji i wspierać zharmonizowane podejście w całej Unii do stowarzyszenia europejskiego za pośrednictwem specjalnej Rady Stowarzyszeń Europejskich; wzywa Komisję, aby w tym celu przeanalizowała różne opcje i przedstawiła wniosek dotyczący najbardziej odpowiedniej formy i statusu takiej Rady Stowarzyszeń Europejskich, w której reprezentowane są wszystkie państwa członkowskie i która posiada jasno określone uprawnienia decyzyjne;
5. uważa, że prawodawstwo Unii wspierające organizacje niekomercyjne jest potrzebne również do urzeczywistnienia rynku wewnętrznego;
6. podkreśla, że chociaż swoboda przemieszczania się i przedsiębiorczości jest zagwarantowana w traktatach, różne jurysdykcje państw członkowskich nadal nie wspierają i nie promują w pełni podstawowego prawa do zrzeszania się ze względu na brak odpowiednich form organizacyjnych i nierówne traktowanie istniejących form w całej Unii, co z jednej strony utrudnia transnarodowe działania i projekty, transgraniczne zadania i mobilność społeczeństwa obywatelskiego, a z drugiej strony powoduje brak pewności prawa;
7. ubolewa z powodu braku instrumentu służącego dalszemu ułatwianiu swobody przemieszczania się organizacji niekomercyjnych, niezależnie od państwa członkowskiego, w którym mają siedzibę lub zamieszkują ich członkowie, w szczególności przez usunięcie przeszkód prawnych i administracyjnych;
8. podkreśla, że ze względu na brak zbliżenia praktyk organizacje niekomercyjne działające w całej Unii często napotykać nieuzasadnione ograniczenia, takie jak opłaty, formalności, przeszkody administracyjne i inne, co zagraża ich codziennej działalności i zniechęca takie organizacje do rozszerzania zasięgu operacji poza granice; podkreśla, że takie przeszkody powodują również znaczne zwiększenie nakładu pracy z powodu konieczności przestrzegania wielu różnych procedur administracyjnych w więcej niż jednym państwie członkowskim;
9. ubolewa, że w wielu państwach członkowskich organizacje niekomercyjne wykluczono z programów pomocy w odpowiedzi na pandemię;
10. podkreśla, że brak zbliżenia praktyk prowadzi również do nierównych warunków działania ze względu na różne uwarunkowania rynkowe i inne przeszkody, jakie napotykać organizacje niekomercyjne w poszczególnych państwach członkowskich, na przykład przy otwieraniu rachunków bankowych, pozyskiwaniu i rozliczaniu funduszy zagranicznych, korzystaniu z niektórych rozwiązań finansowych lub podatkowych lub zatrudnianiu pracowników, w szczególności w przypadku zatrudniania transgranicznego, które powinno się ułatwić zgodnie z zasadą swobodnego przepływu pracowników;
11. wzywa Komisję, aby zbadała różne formy działalności organizacji niekomercyjnych w państwach członkowskich i sporządziła analizę porównawczą;
12. zauważa, że organizacje niekomercyjne wnoszą wkład w innowacje, badania naukowe, rozwój gospodarczy i tworzenie miejsc pracy, w szczególności w sektorze społecznym, sektorze przedsiębiorstw, sektorze technologii i sektorze kultury;
13. uznaje wkład organizacji niekomercyjnych w realizację niektórych celów strategicznych Unii, takich jak walka z kryzysem klimatycznym, porządzenie sobie z transformacją cyfrową i wyjście z pandemii COVID-19; podkreśla, że osiągnięcie tych celów nie będzie możliwe bez udziału społeczeństwa obywatelskiego, które promuje te kwestie w całej Europie, w szczególności jeśli chodzi o realizację niezbędnych strategii na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i unijnym, przy poszanowaniu interesów i praw zainteresowanych osób;
14. ubolewa, że dane są ograniczone lub nieaktualne; zwraca się do państw członkowskich, aby regularnie przekazywały zdezagregowane dane, oraz do Komisji, aby stworzyła wiarygodne i często aktualizowane zasoby statystyczne w oparciu o ustaloną metodykę zapewniającą przejrzystość i porównywalność, a także aby umożliwiła włączenie tych danych do danych Eurostatu dotyczących działalności i wkładów transgranicznych; zwraca uwagę, że według zleconego przez EKES badania z 2017 r. pt. „Najnowsze zmiany w gospodarce społecznej w Unii Europejskiej” z łącznej liczby 13,6 mln płatnych stanowisk w spółdzielniach, towarzystwach ubezpieczeń wzajemnych, stowarzyszeniach, fundacjach i podobnych podmiotach w Unii Europejskiej 9 mln przypadło na stowarzyszenia i fundacje, co czyni je głównym źródłem zatrudnienia w tym sektorze; podkreśla, że ukazuje to również, jak ważna jest dostępność większej ilości danych dotyczących dziedziny szerszej niż gospodarka społeczna;

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

15. ubolewa, że Komisja i państwa członkowskie nie przedstawiły przepisów gwarantujących sprzyjające warunki, w których organizacje niekomercyjne mogą przyczynić się do funkcjonowania rynku wewnętrznego, i zapewniających swobodny przepływ kapitału przez granice, oraz że pomimo kilku prób i licznych apeli społeczeństwa obywatelskiego i Parlamentu nie ustalono statusu stowarzyszenia europejskiego;

16. z zadowoleniem oczekuje na przyszły plan działania na rzecz gospodarki społecznej i uważa, że ponieważ tylko niektóre organizacje niekomercyjne działają w gospodarce społecznej, plan ten musi zawierać zalecenia, w jaki sposób pokonywać bariery transgraniczne, i trzeba go uzupełnić odrębnymi inicjatywami ustawodawczymi mającymi wspierać organizacje niekomercyjne;

17. uważa, że ze względu na szczególny charakter proponowanych instrumentów prawnych nie mogą one mieć wpływu na regulowanie partii politycznych; ponadto przypomina, że Unia szanuje status kościołów, organizacji lub wspólnot religijnych, a także organizacji światopoglądowych lub niewyznaniowych uznanych na mocy prawa krajowego; podkreśla, że nie wyklucza to możliwości korzystania z zakresu tych proponowanych instrumentów przez organizacje, których wartości i cele opierają się na przekonaniach religijnych, filozoficznych lub niewyznaniowych, takie jak wyznaniowe niekomercyjne organizacje charytatywne; zwraca uwagę, że związki zawodowe w kilku państwach członkowskich mają szczególny korzystny status i w związku z tym związki zawodowe powinny zostać wyłączone z proponowanych instrumentów; zwraca uwagę, że osoby pragnące założyć stowarzyszenie, które przyjmie formę stowarzyszenia europejskiego, mogą swobodnie korzystać z przepisów proponowanego rozporządzenia; zauważa, że proponowana dyrektywa w sprawie standardów minimalnych ma mieć zastosowanie do wszystkich organizacji niekomercyjnych w Unii;

Ochrona społeczeństwa obywatelskiego i wolności zrzeszania się

18. wyraża zaniepokojenie z powodu utrudnień napotykanym przez organizacje niekomercyjne w całej Unii i z powodu rozbieżności wynikających z krajowych przepisów ustawowych i wykonawczych oraz praktyk lub polityk administracyjnych; zwraca uwagę, że może mieć to negatywny wpływ na społeczeństwo obywatelskie, nadmiernie ograniczać prawa podstawowe, zwłaszcza wolność zrzeszania się, wypowiedzi i informacji, oraz zniechęcać organizacje niekomercyjne do rozszerzania działalności poza granice;

19. należycie bierze pod uwagę możliwości, jakie oferuje cyfryzacja i internet, ułatwiające korzystanie z prawa do wolności zrzeszania się, na przykład dzięki uproszczeniu rejestracji i tworzenia organizacji niekomercyjnych i ułatwianiu dostępu do nich w internecie;

20. podkreśla, że organizacje niekomercyjne mają zasadnicze znaczenie dla demokracji i kształtowania polityki na wszystkich szczeblach: promują one dobro publiczne i działają na jego rzecz, są one częścią mechanizmów kontroli i równowagi niezbędnych dla praworządności oraz są one siłą napędową zaangażowania obywatelskiego; z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w rzecznictwo interesów publicznych, aktywizm i ich czynny udział w życiu społecznym;

21. ponownie podkreśla, że organizacje niekomercyjne mają swobodę uczestniczenia w sprawach będących przedmiotem debaty politycznej lub publicznej poprzez swoje cele lub działalność; potępia próby ograniczania przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego ze względów politycznych oraz zaprzeczanie statusowi organizacji pożytku publicznego, odmawianie przyznania takiego statusu lub jego podważanie z powodu domniemanej lub rzeczywistej działalności politycznej, w przypadku gdy działalność takiej organizacji nie ma przynosić korzyści konkretnej stronie ani zastępować polityki partyjnej; uważa, że takie przypadki są niebezpieczne dla demokracji europejskiej;

22. podkreśla znaczenie, jakie ma niezależność organizacji niekomercyjnych, oraz konieczność zapewnienia im sprzyjającego otoczenia, przy czym należy szanować ich pluralizm i dostrzegać, że organizacje pożytku publicznego wnoszą wkład w świadczenie usług w terenie, ale również bronią dobra publicznego i monitorują politykę publiczną;

23. przypomina o znaczeniu niezależnego, bezstronnego, profesjonalnego i odpowiedzialnego dziennikarstwa, jeśli chodzi o przekazywanie informacji o działalności organizacji niekomercyjnych, zarówno w mediach prywatnych, jak i publicznych, a także o znaczeniu dostępu do pluralistycznych informacji jako kluczowych filarów demokracji; jest

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

zaniepokojony kampaniami oszczerstw i nadużywaniem drogi sądowej stosowanymi w kilku państwach członkowskich przeciwko podmiotom zaangażowanym w życie publiczne, w tym organizacjom niekomercyjnym, prowadzonymi przez urzędników wybieranych, organy publiczne lub podmioty publiczne, a także przez osoby i podmioty prywatne; podkreśla, że 11 listopada 2021 r. Parlament przyjął rezolucję dotyczącą SLAPP⁽⁸⁾;

24. utrzymuje, że regulacja ram prawnych przyniesie korzyści europejskiemu społeczeństwu obywatelskiemu tylko wtedy, gdy organizacje niekomercyjne będą mogły korzystać z odpowiedniego i łatwo dostępnego finansowania, zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim; zwraca uwagę, że publiczne, a także niepubliczne finansowanie organizacji niekomercyjnych jest ważne, ponieważ mają one mniejszy dostęp do dochodów z działalności nastawionej na zysk; podkreśla w tym kontekście, że istnieje program „Obywatele, równość, prawa i wartości”, który jest skierowany między innymi do organizacji niekomercyjnych; zwraca uwagę, że zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046⁽⁹⁾ dotacje Unii mają obejmować współfinansowanie, które może mieć formę funduszy własnych, dochodów generowanych przez program działań lub prac lub wkładów finansowych lub niepieniężnych od osób trzecich; jest zdania, że w szczególności w przypadku organizacji niekomercyjnych o bardzo niewielkich zasobach finansowych należy przeanalizować ograniczenie wymogu dotyczącego funduszy własnych i uwzględnić jako takie wkłady niepieniężne, pod warunkiem że takie traktowanie nie zakłóci konkurencji przy ubieganiu się o finansowanie; zauważa, że często fundusze unijne dostępne dla organizacji niekomercyjnych wymagają współfinansowania, co z kolei sprawia, że beneficjent musi zgromadzić część wymaganych środków z innych źródeł; zwraca uwagę, że wymóg zbyt wysokiego udziału środków własnych byłby szkodliwy dla organizacji niekomercyjnych, gdyż mogą one nie być w stanie pozyskać takich środków, co prowadziłoby do wykluczenia niektórych z nich; w związku z tym uważa, że należy przeanalizować ograniczenie udziału współfinansowania i uwzględnić inne środki, które można by przełożyć na wartość finansową, takie jak czas wolontariuszy lub wkłady niepieniężne;

25. zwraca uwagę, że ważne jest, aby organizacje niekomercyjne dostarczały społeczeństwu odpowiednich informacji; zwraca ponadto uwagę, że jeżeli organizacje niekomercyjne mają znaczny wpływ na życie publiczne i debatę publiczną, przejrzystość finansowania należy uznać za interes publiczny;

26. uważa, że wprowadzenie statusu stowarzyszeń europejskich umożliwi organizacjom krajowym i lokalnym ściślejsze zaangażowanie się w sprawy europejskie, we wzajemne uczenie się i wymianę transgraniczną oraz ułatwi im dostęp do finansowania na szczeblu Unii; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby udostępniły podmiotom społeczeństwa obywatelskiego wystarczające fundusze, zwiększyły dostępność funduszy oraz jeszcze bardziej uprościły procedury w celu ułatwienia dostępu do funduszy podmiotom społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacjom małym i lokalnym;

27. uważa ponadto, że proponowane przepisy należy uzupełnić o środki wspierające regularny, merytoryczny i zorganizowany dialog z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i organizacjami przedstawicielskimi, zgodnie z art. 11 TUE; wzywa w związku z tym Komisję, aby oceniła możliwość opracowania na szczeblu Unii statusu partycypacyjnego organizacji pożytku publicznego;

28. podkreśla, że arbitralna dyskryminacja i dyskryminacja z powodów politycznych ze względu na cele i działalność organizacji niekomercyjnych, a także dyskryminacja ze względu na źródła finansowania utrudniają wolność zrzeszania się, a zatem stanowią zagrożenie dla wolności wypowiedzi;

Uznawanie stowarzyszeń, organizacji niekomercyjnych i organizacji pożytku publicznego w całej Unii

29. uznaje, że w ustawodawstwie krajowym i tradycjach prawnych państw członkowskich istnieją różne podejścia do definiowania lub uznawania organizacji niekomercyjnych opartych na członkostwie i nieopartych na członkostwie, a także do określania, uznawania i przyznawania statusu pożytku publicznego; podkreśla, że pomimo takich różnic istnieje porozumienie co do tego, że należy ustanowić minimalne standardy europejskie oraz zapewnić organizacjom niekomercyjnym możliwość uzyskania osobowości prawnej;

⁽⁸⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2021 r. w sprawie wzmocnienia demokracji oraz wolności i pluralizmu mediów w UE – niewłaściwe wykorzystywanie postępowań cywilnych i karnych do uciszania dziennikarzy, organizacji pozarządowych i społeczeństwa obywatelskiego (2021/2036(INI)).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

30. wzywa Komisję, aby uznała i promowała działalność pożytku publicznego organizacji komercyjnych poprzez harmonizację statusu pożytku publicznego w Unii; podkreśla, że krajowe przepisy i praktyki administracyjne regulujące działalność organizacji niekomercyjnych, w tym ich zakładanie, rejestrację, operacje, finansowanie, traktowanie finansowe i podatkowe lub ulgi podatkowe, a także działalność transgraniczną, nie powinny dyskryminować organizacji ze względu na miejsce siedziby ani żadnej grupy lub osoby z jakiegokolwiek powodu;

31. wzywa Komisję, aby rozważyła przyjęcie wniosku w sprawie ułatwienia wzajemnego uznawania w każdym państwie członkowskim zwolnionych z podatku organizacji pożytku publicznego, w tym organizacji dobroczynnych, jeżeli w jednym z państw członkowskich zostały one uznane do celów podatkowych za zwolnione z podatku organizacje pożytku publicznego;

32. podkreśla, że ogólnounijne przepisy dotyczące statusu i standardów minimalnych dla organizacji niekomercyjnych mogą przyczynić się do stworzenia równych warunków działania i tym samym ułatwić ukończenie budowy rynku wewnętrznego;

33. wzywa Komisję, aby opracowała specjalną, kompleksową strategię wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego w Unii, w tym poprzez wprowadzenie środków ułatwiających działalność organizacji niekomercyjnych na wszystkich szczeblach;

34. zwraca się do Komisji o przedłożenie, na podstawie art. 352 TFUE, wniosku dotyczącego rozporządzenia ustalającego status stowarzyszenia europejskiego, zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w niniejszej rezolucji i w części I załącznika do niej;

35. zwraca się do Komisji o przedłożenie, na podstawie art. 114 TFUE, wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie wspólnych minimalnych standardów dla organizacji niekomercyjnych w Unii, która dzięki określeniu minimalnych standardów stworzy równe warunki działania dla organizacji niekomercyjnych, umożliwi społeczeństwu obywatelskiemu korzystanie ze swobód i praw podstawowych, a także przyczyni się do wzmocnienia demokracji europejskiej, zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w niniejszej rezolucji i części II załącznika do niej;

36. zwraca się do Komisji, aby wykorzystała wyniki analizy porównawczej przeprowadzonej zgodnie z ust. 11 w celu załączenia do wniosku dotyczącego rozporządzenia zawartego w części I załącznika do niniejszego projektu rezolucji oraz do wniosku dotyczącego dyrektywy zawartego w części II załącznika do niniejszego projektu rezolucji wykazu krajowych form organizacji, które należy uznać za objęte zgodnie z art. 3 ust. 2 wniosku zawartego w części I załącznika oraz z art. 1 wniosku zawartego w części II załącznika;

o

o o

37. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji oraz zaleceń zawartych w załączniku Komisji i Radzie.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

ZAŁĄCZNIK DO PROJEKTU REZOLUCJI:

ZALECENIA DOTYCZĄCE TREŚCI POSTULOWANEGO WNIOSKU

CZĘŚĆ I

Wniosek dotyczący

ROZPORZĄDZENIA RADY

w sprawie statusu stowarzyszenia europejskiego

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 352,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Projekty transgraniczne i inne formy współpracy, w szczególności z udziałem społeczeństwa obywatelskiego, przyczyniają się w decydujący sposób do osiągnięcia celów Unii, w tym do promowania jej wartości, oraz do rozwijania wielu różnych działań o znaczeniu transnarodowym, które służą interesowi ogólnemu w rozlicznych dziedzinach.
- (2) Europejska współpraca transgraniczna między obywatelami a stowarzyszeniami przedstawicielskimi ma zasadnicze znaczenie dla stworzenia newralgicznego europejskiego społeczeństwa obywatelskiego, które jest ważnym elementem europejskiej demokracji i integracji europejskiej zgodnie z art. 11 i 15 Traktatu o Unii Europejskiej.
- (3) W dążeniu do realizacji swoich celów wiele stowarzyszeń odgrywa znaczącą rolę w gospodarce i w rozwoju rynku wewnętrznego, regularnie angażując się w działalność gospodarczą.
- (4) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady .../... („dyrektywa w sprawie standardów minimalnych”) ma na celu zbliżenie przepisów ustawowych państw członkowskich, aby zapewnić minimalne standardy i sprzyjające otoczenie, które ułatwiają organizacjom niekomercyjnym wykonywanie ich pracy.
- (5) Stowarzyszenia są spoiwem naszego społeczeństwa. Odgrywają kluczową rolę – pomagają ludziom, zachęcają ich do aktywnego uczestnictwa w życiu demokratycznym i społecznym Unii i dają im do tego siłę, szczególnie osobom zagrożonym wykluczeniem i dyskryminacją, a także mogą odgrywać zasadniczą rolę w procesie kształtowania polityki Unii.
- (6) Unia powinna zapewnić stowarzyszeniom – które są formą organizacji ogólnie uznaną we wszystkich państwach członkowskich – odpowiedni instrument prawny mogący wspierać ich działalność transnarodową i transgraniczną, a także przyczyniający się do dialogu obywatelskiego na poziomie Unii.
- (7) Wprowadzenie pewnej formy organizacji na poziomie Unii ułatwiłoby wszystkim stowarzyszeniom realizację ich transgranicznych celów i działań na rynku wewnętrznym.
- (8) Artykuł 63 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz art. 7, 8 i 12 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”) chronią organizacje niekomercyjne przed dyskryminującymi i nieuzasadnionymi ograniczeniami dostępu do zasobów i swobodnego przepływu kapitału w Unii. Dotyczy to również możliwości poszukiwania, zabezpieczania i wykorzystywania zasobów zarówno krajowych, jak i zagranicznych, co ma zasadnicze znaczenie dla istnienia i funkcjonowania każdego podmiotu prawnego. Zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 18 czerwca 2020 r. w sprawie C-78/18, Komisja przeciwko Węgrom⁽¹⁾, ograniczenia należy nakładać tylko w odniesieniu do uzasadnionych celów, takich jak względy bezpieczeństwa narodowego, bezpieczeństwa publicznego lub porządku publicznego, i powinny one być proporcjonalne do celu,

⁽¹⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 18 czerwca 2020 r., *Komisja przeciwko Węgrom*, C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

jakim jest ochrona takich interesów, oraz stanowić jak najmniej inwazyjne środki służące osiągnięciu zamierzonego celu. Odnosi się to między innymi do ograniczeń wynikających z przepisów dotyczących zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, które są stosowane zgodnie z zasadami konieczności i proporcjonalności, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązków w zakresie oceny ryzyka wynikających z prawa międzynarodowego i unijnego. W związku z tym państwa członkowskie nie mogą stosować nieuzasadnionych, zbyt inwazyjnych lub zakłócających środków, w tym wymogów w zakresie sprawozdawczości, które nakładają nadmierne lub kosztowne obciążenia na organizacje.

- (9) Osoby fizyczne i prawne mogą tworzyć spółki europejskie na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 2157/2001⁽²⁾, spółdzielnie europejskie na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1435/2003⁽³⁾ oraz partie europejskie na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 1141/2014⁽⁴⁾. Żaden z tych instrumentów nie przewiduje jednak możliwości współpracy transgranicznej stowarzyszeń.
- (10) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1082/2006⁽⁵⁾ przewiduje utworzenie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT). Ugrupowania takie tworzone są głównie przez władze państwowe lub lokalne lub inne podmioty prawa publicznego. W związku z tym pozarządowe podmioty społeczeństwa obywatelskiego i obywatele nie są objęci jego zakresem.
- (11) Europejskie ugrupowanie interesów gospodarczych (EUIG), przewidziane w rozporządzeniu (EWG) nr 2137/85⁽⁶⁾, umożliwia przedsiębiorstwom wspólne prowadzenie niektórych działań, przy równoczesnym zachowaniu niezależności jego członków. EUIG nie zaspokaja jednak szczególnych potrzeb stowarzyszeń społeczeństwa obywatelskiego.
- (12) Konieczne jest zatem ustanowienie na poziomie Unii odpowiednich zharmonizowanych ram prawnych i przepisów, które umożliwią tworzenie stowarzyszeń europejskich posiadających osobowość prawną oraz będą regulować powstawanie i funkcjonowanie takich stowarzyszeń w wymiarze transgranicznym.
- (13) Partie polityczne i związki zawodowe, a także kościoły i inne wspólnoty religijne oraz organizacje świątopogładowe lub niewyznaniowe powinny być wyłączone z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia ze względu na brak kompetencji Unii do regulowania ich statusu oraz ze względu na ich szczególny status w prawie krajowym. Z tych powodów należy je traktować odmiennie od innych stowarzyszeń nieposiadających takiego statusu, takich jak niekomercyjne wyznaniowe organizacje charytatywne lub organizacje zwalczające dyskryminację, w tym na rynku pracy.
- (14) Niniejsze rozporządzenie nie powinno naruszać praw pracowniczych i związkowych, w tym istniejących praw i ochrony w kontekście postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych, połączeń i przejęć przedsiębiorstw oraz w zakresie informacji i wynagrodzeń. Pracodawcy powinni wypełniać swoje obowiązki niezależnie od formy, w jakiej prowadzą działalność.
- (15) Należy zadbać o koordynację na szczeblu Unii, aby uniknąć fragmentacji i wspierać zharmonizowane podejście w całej Unii do stosowania niniejszego rozporządzenia. W związku z tym należy przewidzieć w niniejszym rozporządzeniu wyznaczenie Rady Stowarzyszeń Europejskich w strukturach Komisji lub odpowiednich instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii albo powiązanych z nimi.

(²) Rozporządzenie Rady (WE) nr 2157/2001 z dnia 8 października 2001 r. w sprawie statutu spółki europejskiej (SE) (Dz.U. L 294 z 10.11.2001, s. 1).

(³) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1435/2003 z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (SCE) (Dz.U. L 207 z 18.8.2003, s. 1).

(⁴) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 1141/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie statusu i finansowania europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych (Dz.U. L 317 z 4.11.2014, s. 1).

(⁵) Rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 19).

(⁶) Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2137/85 z dnia 25 lipca 1985 r. w sprawie europejskiego ugrupowania interesów gospodarczych (EUIG) (Dz.U. L 199 z 31.7.1985, s. 1).

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

- (16) Rada Stowarzyszeń Europejskich powinna zapraszać na swoje posiedzenia przedstawiciela Agencji Praw Podstawowych, jeżeli dotyczą one wolności zrzeszania się lub wolności wypowiedzi, zgodnie z art. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 168/2007 (⁷).
- (17) W niniejszym rozporządzeniu należy wprowadzić konkretne terminy procedur administracyjnych, w tym w odniesieniu do rejestracji i procedury przyznawania statusu pożytku publicznego. Podczas oceny wdrożenia i stosowania niniejszego rozporządzenia Komisja powinna w szczególności zbadać, w jaki sposób takie terminy są stosowane w praktyce.
- (18) Do celów weryfikacji wymogów określonych w art. 6 krajowe organy ds. stowarzyszeń mogą zwrócić się o podanie nazwisk i adresów członków założycieli. Tożsamość założycieli i członków organizacji niekomercyjnych, którzy są osobami fizycznymi, może być informacją szczególnie chronioną, w związku z czym państwa członkowskie powinny dopilnować, aby jakiegokolwiek wymogi, których skutkiem jest przetwarzanie takich danych osobowych, nie naruszały rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (⁸) (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), a w szczególności jego art. 9.
- (19) Stowarzyszenie europejskie może chcieć wprowadzić rozróżnienie między różnymi kategoriami członków w celu przyznania prawa głosu wyłącznie członkom pełnoprawnym, przy jednoczesnym uznaniu członków stowarzyszonych, którzy popierają sprawę bez prawa głosu, lub członków honorowych zwolnionych z obowiązku uiszczania opłaty członkowskiej, ale posiadających prawo głosu. Kategoryzacja członków nie powinna prowadzić do nieuzasadnionej dyskryminacji, w szczególności ze względu na obywatelstwo.
- (20) Ponieważ zakres niniejszego rozporządzenia jest ograniczony do stowarzyszeń niekomercyjnych, TFUE nie przewiduje innej podstawy prawnej niż ta określona w art. 352.
- (21) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, mianowicie ustanowienie stowarzyszenia europejskiego, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na wyżej wymienione powody możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział I

Przedmiot i przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsze rozporządzenie określa warunki i procedury regulujące tworzenie, rejestrację i regulację podmiotów prawnych w formie stowarzyszenia europejskiego oraz zarządzanie nimi.
2. Stowarzyszenie europejskie jest niezależnym i samorządnym podmiotem transgranicznym utworzonym na stałe na terytorium Unii na podstawie dobrowolnej umowy między osobami fizycznymi lub prawnymi z myślą o wspólnym niedochodowym celu.
3. Stowarzyszenie europejskie swobodnie określa swoje cele, jak również działania niezbędne do ich realizacji.
4. Cele stowarzyszenia europejskiego nie naruszają celów i wartości, na których opiera się Unia, i wspierają ich propagowanie, jak określono w art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej.
5. Stowarzyszenie europejskie jest oparte na członkostwie i swobodnie określa strukturę swojego członkostwa. Może to obejmować określenie szczególnych wymogów dla członków w oparciu o rozsądne i obiektywne kryteria, z zastrzeżeniem zasady niedyskryminacji.

(⁷) Rozporządzenie Rady (WE) nr 168/2007 z dnia 15 lutego 2007 r. ustanawiające Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz.U. L 53 z 22.2.2007, s. 1).

(⁸) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „niekomercyjny” oznacza, że głównym celem nie jest generowanie zysku, nawet w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej. W przypadku gdy organizacja niekomercyjna generuje zysk, jest on inwestowany w organizację, aby realizować jej cele, a nie rozdzielany między członków, założycieli lub inne podmioty prywatne. Przyznanie statusu pożytku publicznego zgodnie z art. 21 nie jest warunkiem koniecznym do uznania, że organizacja ma charakter niekomercyjny. Jednak w przypadku przyznania statusu pożytku publicznego cel organizacji uznaje się za niekomercyjny;
- b) „niezależny” w odniesieniu do stowarzyszeń oznacza wolny od wszelkiej nieuzasadnionej ingerencji państwa i niebędący częścią struktury rządowej lub administracyjnej. W związku z tym ani otrzymanie finansowania rządowego, ani udział w organie doradczym rządu nie wyklucza uznania stowarzyszenia za niezależne, o ile takie finansowanie i taki udział nie mają wpływu na autonomię funkcjonowania stowarzyszenia i podejmowanie przez nie decyzji;
- c) „samorządny” w odniesieniu do stowarzyszeń oznacza, że stowarzyszenie ma strukturę instytucjonalną umożliwiającą mu sprawowanie wszystkich wewnętrznych i zewnętrznych funkcji organizacyjnych oraz umożliwiającą podejmowanie podstawowych decyzji w sposób niezależny;
- d) „pożytek publiczny” oznacza poprawę dobrostanu społeczeństwa lub jego części w ogólnym interesie społeczeństwa;
- e) „transgraniczny” w odniesieniu do stowarzyszeń oznacza dążenie do osiągnięcia celu, jakim jest współpraca transnarodowa lub współpraca transgraniczna wewnątrz Unii, lub że członkowie założyciele stowarzyszenia pochodzą z co najmniej dwóch państw członkowskich, co oznacza, że są obywatelami lub rezydentami państwa członkowskiego, jeżeli są osobami fizycznymi, lub mają siedzibę statutową w państwie członkowskim, jeżeli są osobami prawnymi;
- f) „członek” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która dobrowolnie i celowo złożyła wniosek o przystąpienie do stowarzyszenia, aby wspierać jego cele i działania, i która została przyjęta do stowarzyszenia na podstawie statutu tego stowarzyszenia. W przypadku gdy stowarzyszenie powstaje w wyniku przekształcenia lub połączenia, można rozstrzygać zakładając, że istnieje wola członkostwa.

Artykuł 3

Przepisy mające zastosowanie do stowarzyszeń europejskich

1. Stowarzyszenie europejskie regulują przepisy niniejszego rozporządzenia i statut stowarzyszenia. W sprawach nieuregulowanych niniejszym rozporządzeniem stowarzyszenie europejskie podlega prawu państwa członkowskiego, w którym znajduje się jego siedziba statutowa.
2. Państwa członkowskie określają podmiot prawny lub kategorię podmiotów prawnych, które można uznać za porównywalne ze stowarzyszeniem europejskim do celów określenia prawa właściwego, zgodnie z ust. 1, spójnie z przepisami i celami niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 4

Krajowy organ ds. stowarzyszeń

1. Państwa członkowskie wyznaczają niezależny organ publiczny („krajowy organ ds. stowarzyszeń”) i informują o tym Radę Stowarzyszeń Europejskich, o której mowa w art. 5, oraz Komisję. Krajowy organ ds. stowarzyszeń jest odpowiedzialny za rejestrację stowarzyszeń europejskich zgodnie z art. 10 oraz za monitorowanie stosowania niniejszego rozporządzenia w pełnej zgodności z podstawowymi prawami i wolnościami stowarzyszeń europejskich przewidzianymi w Traktatach i w Karcie.
2. Każdy krajowy organ ds. stowarzyszeń przyczynia się do spójnego stosowania niniejszego rozporządzenia w całej Unii. W tym celu krajowe organy ds. stowarzyszeń współpracują ze sobą, m.in. w Radzie Stowarzyszeń Europejskich zgodnie z art. 5 i 22 niniejszego rozporządzenia.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

Artykuł 5

Rada Stowarzyszeń Europejskich

1. Niniejszym wyznacza się Radę Stowarzyszeń Europejskich.
2. Radę Stowarzyszeń Europejskich wspiera sekretariat.
3. W skład Rady Stowarzyszeń Europejskich wchodzi po jednym przedstawicielu każdego krajowego organu ds. stowarzyszeń i trzech przedstawicieli Komisji.
4. Rada Stowarzyszeń Europejskich niezależnie wykonuje powierzone jej zadania i korzysta z przysługujących jej uprawnień.
5. Aby zapewnić spójne stosowanie niniejszego rozporządzenia, Rada Stowarzyszeń Europejskich:
 - a) opracowuje, we współpracy z Komisją i krajowymi organami ds. stowarzyszeń, wspólne formularze lub inne narzędzia pomagające w elektronicznej rejestracji stowarzyszeń europejskich zgodnie z art. 10;
 - b) tworzy cyfrową bazę danych stowarzyszeń europejskich na szczeblu Unii, służącą jako narzędzie do celów informacyjnych i statystycznych, a także do wspierania zorganizowanego dialogu obywatelskiego na temat spraw Unii, oraz zarządza tą bazą danych;
 - c) przetwarza zawiadomienia o rejestracji, rozwiązaniu i innych istotnych decyzjach dotyczących stowarzyszeń europejskich do celów publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, jak przewidziano w niniejszym rozporządzeniu;
 - d) ocenia adekwatność określenia przez państwa członkowskie porównywalnych podmiotów prawnych zgodnie z art. 3 ust. 2;
 - e) przyjmuje i rozpatruje skargi dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia i podejmuje w związku z nimi działania następcze, z zastrzeżeniem zadań krajowych organów ds. stowarzyszeń;
 - f) podejmuje decyzje w sprawie odwołań, w stosownych przypadkach za pośrednictwem komitetu odwoławczego zgodnie z art. 10 i 10a;
 - g) bada wszelkie kwestie związane ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia i konsultuje się z zainteresowanymi stronami oraz odpowiednimi podmiotami i ekspertami, z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z członków lub Komisji;
 - h) wydaje wytyczne i zalecenia oraz wskazuje najlepsze praktyki dla krajowych organów ds. stowarzyszeń i stowarzyszeń europejskich, aby zapewnić spójne stosowanie niniejszego rozporządzenia;
 - i) przedstawia Komisji opinie i zalecenia, z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z członków lub Komisji i po konsultacji z odpowiednimi podmiotami, zainteresowanymi stronami i ekspertami, we wszelkich kwestiach związanych ze stowarzyszeniami europejskimi lub środkami wynikającymi z dyrektywy w sprawie standardów minimalnych;
 - j) przedstawia Komisji opinie i zalecenia w sprawie funduszy strukturalnych i operacyjnych mających na celu finansowanie społeczeństwa obywatelskiego, organizację dialogu obywatelskiego, a także ochronę i promowanie praw i wartości Unii zapisanych w TUE i TFUE oraz w Karcie, z myślą o wspieraniu i dalszym rozwoju otwartych, opartych na prawach, demokratycznych, równych i inkluzywnych społeczeństw kierujących się zasadą praworządności;
 - k) propaguje współpracę oraz skuteczną dwustronną i wielostronną wymianę informacji i dobrych praktyk z krajowymi organami ds. stowarzyszeń i między nimi;
 - l) promuje wspólne programy szkoleniowe i ułatwia wymianę personelu między krajowymi organami ds. stowarzyszeń.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

6. Rada Stowarzyszeń Europejskich odpowiada przed Parlamentem Europejskim i Radą oraz co roku składa Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji sprawozdanie ze swojej działalności.
7. Dyskusje Rady Stowarzyszeń Europejskich i jej członków podlegają przepisom rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1049/2001⁽⁹⁾.
8. Rada Stowarzyszeń Europejskich przyjmuje regulamin wewnętrzny i ustala własne zasady działania.
9. Rada Stowarzyszeń Europejskich może zapraszać na swoje posiedzenia przedstawicieli odpowiednich agencji europejskich i niezależnych ekspertów, w szczególności ze środowisk akademickich i społeczeństwa obywatelskiego, i regularnie zasięga ich opinii.

Rozdział II

Utworzenie i rejestracja

Artykuł 6

Utworzenie

1. Stowarzyszenie europejskie powstaje:
 - a) za porozumieniem co najmniej trzech członków założycieli; członkowie założyciele pochodzą z co najmniej dwóch państw członkowskich, co oznacza, że są obywatelami lub rezydentami państwa członkowskiego, jeżeli są osobami fizycznymi, lub mają siedzibę statutową w państwie członkowskim, jeżeli są osobami prawnymi; lub
 - b) w wyniku przekształcenia w stowarzyszenie europejskie istniejącego podmiotu utworzonego na mocy prawa państwa członkowskiego, spełniającego warunki wymienione w lit. a) i mającego siedzibę statutową w Unii; lub
 - c) w wyniku połączenia co najmniej dwóch istniejących stowarzyszeń europejskich; lub
 - d) w wyniku połączenia co najmniej jednego istniejącego stowarzyszenia europejskiego i co najmniej jednego podmiotu należącego do kategorii określonych zgodnie z art. 3 ust. 2; lub
 - e) w wyniku połączenia co najmniej dwóch podmiotów określonych zgodnie z art. 3 ust. 2, utworzonych na mocy prawa państw członkowskich i mających siedzibę statutową w Unii, pod warunkiem że łącznie podmioty te mają co najmniej trzech członków i członkowie ci pochodzą z co najmniej dwóch różnych państw członkowskich.
2. Państwo członkowskie może postanowić, że podmiot, który należy do podmiotów określonych zgodnie z art. 3 ust. 2 i którego siedziba statutowa nie znajduje się w Unii, może uczestniczyć w utworzeniu stowarzyszenia europejskiego, pod warunkiem że taki podmiot utworzony jest zgodnie z prawem państwa członkowskiego, ma siedzibę statutową w tym państwie członkowskim oraz ma możliwy do wykazania, ciągły gospodarczy, społeczny lub kulturowy związek z tym państwem członkowskim.
3. Utworzenie stowarzyszenia europejskiego odbywa się na podstawie pisemnego porozumienia między wszystkimi członkami założycielami lub w formie pisemnego protokołu zebrania założycielskiego, podpisanego przez wszystkich członków założycieli i należycie sprawdzonego, jeśli prawo krajowe wymaga takiej weryfikacji w celu utworzenia stowarzyszenia.
4. Wystąpienie członka założyciela ze stowarzyszenia europejskiego nie prowadzi automatycznie do zakończenia działalności lub do rozwiązania stowarzyszenia europejskiego, pod warunkiem że stowarzyszenie to nadal prowadzi działalność na podstawie porozumienia osób, których liczba jest równa co najmniej liczbie wymienionej w ust. 1 lit. a).
5. Utworzenia stowarzyszenia europejskiego ani jakichkolwiek procesów restrukturyzacji nie można wykorzystywać do osłabienia praw pracowniczych i praw związkowych ani do pogorszenia warunków pracy. Zgodnie z obowiązującymi układami zbiorowymi oraz prawem krajowym i unijnym obowiązki wobec pracowników i wierzycieli są nadal wypełniane, a pracownicy, wolontariusze, związki zawodowe i przedstawiciele pracowników są należycie informowani i przeprowadza się z nimi konsultacje. W stosownych przypadkach respektuje się i utrzymuje w mocy układy zbiorowe i prawa pracowników do reprezentacji na szczeblu zarządu.

⁽⁹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

Artykuł 7

Członkostwo

Stowarzyszenia europejskie mogą wprowadzać rozróżnienie między pełnoprawnymi członkami a innymi kategoriami członków. Statut stowarzyszenia europejskiego określa prawa i obowiązki każdej kategorii członków, w szczególności w odniesieniu do prawa głosu.

Artykuł 8

Statut

1. Członkowie założyciele sporządzają i podpisują statut stowarzyszenia europejskiego w chwili jego utworzenia lub na zebraniu założycielskim.
2. Statut zawiera co najmniej następujące informacje dotyczące stowarzyszenia europejskiego:
 - a) jego nazwę, przed którą lub po której dodaje się skrót „SE”;
 - b) dokładne określenie jego celów, niekomercyjnego charakteru oraz, w stosownych przypadkach, opis celów pożytku publicznego;
 - c) adres jego siedziby statutowej;
 - d) jego aktywa w momencie utworzenia;
 - e) nazwę i adres siedziby statutowej członków założycieli, w przypadku osób prawnych;
 - f) warunki i procedury przyjmowania i wykluczania członków oraz rezygnacji z członkostwa;
 - g) prawa i obowiązki jego członków oraz, w odpowiednich przypadkach, różne kategorie członków i prawa i obowiązki członków każdej kategorii;
 - h) postanowienia regulujące liczbę członków zarządu, skład, powoływanie i odwoływanie zarządu, warunki wszczynania postępowań w imieniu stowarzyszenia przeciwko członkom zarządu, jak również postanowienia regulujące funkcjonowanie, uprawnienia i obowiązki zarządu, w tym uprawnienia do reprezentacji w kontaktach z osobami trzecimi;
 - i) postanowienia dotyczące funkcjonowania, uprawnień i obowiązków walnego zgromadzenia, o którym mowa w art. 16, w tym wymogi dotyczące większości i kworum;
 - j) postanowienia dotyczące praw i obowiązków członków, w tym prawa głosu i prawa do składania wniosków;
 - k) podstawy i procedury jego dobrowolnego rozwiązania;
 - l) wyraźne zobowiązanie do poszanowania wartości Unii zapisanych w art. 2 TUE;
 - m) czy zbywa ono kapitał założycielski, a jeśli tak, to jaką kwotę tego kapitału;
 - n) częstotliwość zwoływania walnego zgromadzenia; oraz
 - o) datę przyjęcia statutu i tryb jego zmiany.

Artykuł 9

Siedziba statutowa

1. Siedziba statutowa stowarzyszenia europejskiego znajduje się na terytorium Unii, w miejscu określonym w jego statucie. Siedziba statutowa znajduje się tam, gdzie mieści się centralna administracja stowarzyszenia europejskiego lub główne miejsce prowadzenia działalności w UE.
2. W przypadku utworzenia stowarzyszenia europejskiego w wyniku przekształcenia zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. b) jego członkowie decydują, czy pozostawić siedzibę statutową stowarzyszenia europejskiego w państwie członkowskim, w którym zarejestrowano podmiot pierwotny, czy też przenieść ją do innego państwa członkowskiego.
3. W przypadku utworzenia stowarzyszenia europejskiego w wyniku połączenia zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c), d) lub e) jego członkowie decydują, w którym z państw członkowskich, w których zarejestrowane są łączące się podmioty, ma się znajdować siedziba statutowa stowarzyszenia europejskiego.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

Artykuł 10

Rejestracja

1. W terminie 30 dni od daty utworzenia stowarzyszenia europejskiego zgodnie z art. 6 ust. 3 jego członkowie założyciele składają wniosek o rejestrację do krajowego organu ds. stowarzyszeń.
2. Krajowy organ ds. stowarzyszeń, po sprawdzeniu, czy wnioskodawcy spełniają wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu, podejmuje decyzję w sprawie rejestracji stowarzyszenia europejskiego w terminie 30 dni od otrzymania wniosku.
3. Państwo członkowskie nie nakłada dodatkowych wymogów poza wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
4. Jeżeli wniosek zostanie przyjęty przez krajowy organ ds. stowarzyszeń, rejestruje on stowarzyszenie europejskie we właściwym rejestrze krajowym i w ciągu 15 dni powiadamia o swojej decyzji Radę Stowarzyszeń Europejskich, która wpisuje stowarzyszenie europejskie do cyfrowej bazy danych stowarzyszeń europejskich utworzonej zgodnie z art. 5 ust. 5 lit. b). W tym samym terminie krajowy organ ds. stowarzyszeń powiadamia również o swojej decyzji Urząd Publikacji Unii Europejskiej, który zapewnia niezwłoczne opublikowanie tych informacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

5. Jeżeli w ciągu 30 dni od daty złożenia wniosku o rejestrację zostanie on odrzucony lub nie zapadnie decyzja w jego sprawie, wnioskodawca może odwołać się do komitetu odwoławczego powołanego na mocy art. 11 w terminie 15 dni od daty otrzymania decyzji o odrzuceniu wniosku lub po upływie 30-dniowego terminu przewidzianego na podjęcie decyzji.

Komitet odwoławczy podejmuje decyzję w sprawie wniosku o rejestrację w terminie 30 dni od daty wniesienia odwołania.

Jeżeli komitet odwoławczy zatwierdzi wniosek o rejestrację lub nie wyda decyzji w terminie 30 dni, krajowy organ ds. stowarzyszeń przystępuje do rejestracji w terminie 15 dni od takiej decyzji lub zaniechania działania.

Każda decyzja o odrzuceniu wniosku o rejestrację jest przekazywana wnioskodawcom i zawiera należycie uzasadnione powody odrzucenia.

6. Po wpisaniu stowarzyszenia europejskiego do odpowiedniego rejestru krajowego zgodnie z ust. 4 jego rejestracja staje się skuteczna na całym terytorium Unii.

7. Rejestracja odbywa się za pośrednictwem wspólnych formularzy rejestracyjnych lub innych narzędzi, o których mowa w art. 5. Procedura rejestracji jest elektroniczna i dostępna. Wnioskodawcy mogą posługiwać się w tej procedurze językiem urzędowym lub jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba statutowa stowarzyszenia europejskiego. Opłaty rejestracyjne nie mogą być wyższe niż opłaty mające zastosowanie do podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 2, i nie mogą przekraczać kosztów administracyjnych ani stanowić nadmiernego obciążenia finansowego, z zastrzeżeniem zasady proporcjonalności. Krajowe organy ds. stowarzyszeń umożliwiają rejestrację za pomocą środków nielektronicznych.

8. Po otrzymaniu wniosku o przyznanie stowarzyszeniu europejskiemu statusu organizacji pożytku publicznego krajowy organ ds. stowarzyszeń ocenia wniosek pod kątem wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu. Krajowy organ ds. stowarzyszeń nie nakłada innych wymogów poza wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

9. W terminie 15 dni od otrzymania wniosku o przyznanie statusu organizacji pożytku publicznego krajowy organ ds. stowarzyszeń przyjmuje wiążącą decyzję w sprawie wniosku. W należycie uzasadnionych przypadkach termin ten można przedłużyć o 15 dni, jeżeli ocena wniosku wymaga jego dalszego rozpatrzenia lub gdy wymagana jest opinia Rady Stowarzyszeń Europejskich. Krajowy organ ds. stowarzyszeń niezwłocznie informuje stowarzyszenie europejskie o czasie trwania i powodach przedłużenia początkowego terminu 15 dni.

10. Jeżeli krajowy organ ds. stowarzyszeń przyjmie wniosek o przyznanie statusu organizacji pożytku publicznego, rejestruje tę decyzję we właściwym rejestrze krajowym i w ciągu 15 dni powiadamia o swojej decyzji Radę Stowarzyszeń Europejskich, która wpisuje status pożytku publicznego stowarzyszenia europejskiego do cyfrowej bazy danych stowarzyszeń europejskich utworzonej zgodnie z art. 5 ust. 5 lit. b). W tym samym terminie krajowy organ ds. stowarzyszeń powiadamia również o swojej decyzji Urząd Publikacji Unii Europejskiej, który zapewnia niezwłoczne opublikowanie tych informacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

11. Przyjęta decyzja dotycząca statusu organizacji pożytku publicznego staje się skuteczna w całej Unii po wpisaniu do odpowiedniego rejestru krajowego zgodnie z ust. 10.

12. W przypadku gdy wniosek o przyznanie statusu organizacji pożytku publicznego zostanie odrzucony lub nie zostanie rozpatrzony w terminie, o którym mowa w ust. 9, wnioskodawca może, w terminie 15 dni od otrzymania decyzji o odrzuceniu wniosku, odwołać się do komitetu odwoławczego lub, po upływie terminu na wydanie decyzji, przekazać wniosek komitetowi odwoławczemu ustanowionemu na mocy art. 11.

Komitet odwoławczy podejmuje decyzję w terminie 15 dni od odwołania lub przekazania wniosku lub, w należycie uzasadnionych przypadkach, w terminie 30 dni.

Jeżeli komitet odwoławczy zatwierdzi wniosek o przyznanie statusu organizacji pożytku publicznego lub nie wyda decyzji w terminie przewidzianym w akapicie pierwszym, krajowy organ ds. stowarzyszeń przyznaje statusu organizacji pożytku publicznego w terminie 15 dni od takiej decyzji lub zaniechania działania.

Każda decyzja o odrzuceniu wniosku o rejestrację jest przekazywana wnioskodawcom i zawiera należycie uzasadnione powody odrzucenia.

13. Członkowie założyciele stowarzyszenia europejskiego mogą jednocześnie podjąć decyzję o złożeniu wniosku o rejestrację i przyznanie statusu organizacji pożytku publicznego, w którym to przypadku decyzja w sprawie obu wniosków jest rozpatrywana jednocześnie i zastosowanie ma dłuższy termin.

Artykuł 11

Komitet odwoławczy

1. Do dnia... [... .. miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. r. Rada Stowarzyszeń Europejskich powołuje komitet odwoławczy, w którego skład wchodzi po jednym przedstawicielu z każdego państwa członkowskiego oraz jeden przedstawiciel Komisji. Przedstawiciel Komisji pełni funkcję przewodniczącego.
2. Komisja zapewnia obsługę sekretariatu Rady Stowarzyszeń Europejskich.
3. Komitet odwoławczy jest zwoływany przez przewodniczącego i podejmuje decyzje bezwzględną większością głosów swoich członków.

Artykuł 12

Przeniesienie siedziby statutowej

1. Stowarzyszenie europejskie może przenieść swoją siedzibę statutową do innego państwa członkowskiego zgodnie z niniejszym artykułem. Państwa członkowskie gwarantują niezakłócony transfer aktywów i dokumentów należących do stowarzyszenia europejskiego, które przenosi siedzibę statutową. Przeniesienie to nie powoduje żadnych zmian w statucie stowarzyszenia europejskiego poza zmianami przewidzianymi w niniejszym artykule, likwidacji stowarzyszenia europejskiego ani powstania nowej osoby prawnej. Przeniesienie takie nie wpływa również na prawa i obowiązki istniejące przed przeniesieniem, z wyjątkiem praw i obowiązków nieodłącznie związanych z przeniesieniem.
2. Wniosek w sprawie przeniesienia jest sporządzany przez zarząd stowarzyszenia europejskiego i zostaje opublikowany zgodnie z przepisami krajowymi państwa członkowskiego, w którym mieści się jego siedziba statutowa.
3. Wniosek w sprawie przeniesienia sporządzony na podstawie ust. 2 zawiera szczegółowe informacje na temat:
 - a) planowanej siedziby statutowej i proponowanej nazwy w przyjmującym państwie członkowskim,
 - b) nazwy i adresu w państwie członkowskim pochodzenia,
 - c) proponowanego zmienionego statutu, w tym, w stosownych przypadkach, nowej nazwy stowarzyszenia europejskiego,
 - d) planowanego harmonogramu przeniesienia, oraz
 - e) spodziewanych skutków prawnych i gospodarczych przeniesienia.
4. Decyzję o przeniesieniu można podjąć najwcześniej po upływie dwóch miesięcy od opublikowania wniosku. Decyzje o przeniesieniu podlegają warunkom przewidzianym w przypadku zmiany statutu stowarzyszenia europejskiego.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

5. Wierzyciele i posiadacze innych praw wobec stowarzyszenia europejskiego, które to prawa poprzedzały publikację wniosku dotyczącego przeniesienia, mają prawo zażądać, by stowarzyszenie europejskie udzieliło im odpowiednich gwarancji. Udzielanie takich gwarancji podlega prawu krajowemu państwa członkowskiego, w którym przed przeniesieniem znajdowała się siedziba statutowa stowarzyszenia europejskiego. Państwa członkowskie mogą rozszerzyć zakres stosowania niniejszego przepisu o zobowiązania zaciągnięte przez stowarzyszenie europejskie wobec podmiotów publicznych przed datą przeniesienia.

6. Właściwy organ w państwie członkowskim, w którym znajduje się siedziba statutowa stowarzyszenia europejskiego, wydaje zaświadczenie potwierdzające, że czynności i formalności wymagane przed przeniesieniem zostały prawidłowo dopełnione.

7. Nowej rejestracji dokonuje się dopiero po przedstawieniu zaświadczenia, o którym mowa w ust. 8. Przeniesienie siedziby statutowej stowarzyszenia europejskiego oraz wynikające z tego zmiany w jego statucie stają się skuteczne od dnia rejestracji przeniesienia zgodnie z art. 10.

8. W odniesieniu do stowarzyszeń europejskich mających siedzibę statutową na terytorium danego państwa członkowskiego, państwo to może odmówić przeniesienia siedziby statutowej w przypadku formalnego sprzeciwu wniesionego przez wyznaczony właściwy organ w terminie dwóch miesięcy, o którym mowa w ust. 6. Sprzeciw taki może być wniesiony wyłącznie wtedy, gdy jest uzasadniony względami bezpieczeństwa publicznego. Informację o tym sprzeciwie przekazuje się krajowemu organowi ds. stowarzyszeń w państwie członkowskim przeznaczenia oraz Radzie Stowarzyszeń Europejskich.

9. W przypadku odmowy przeniesienia siedziby statutowej zgodnie z ust. 8 stowarzyszenie europejskie może, w terminie 15 dni od otrzymania decyzji odmownej, odwołać się do komitetu odwoławczego ustanowionego na mocy art. 11. Jeżeli ocena wniosku wymaga dalszego rozpatrzenia, komitet odwoławczy podejmuje decyzję w terminie 15 dni lub, w należycie uzasadnionych przypadkach, w terminie 30 dni.

10. Jeżeli komitet odwoławczy zatwierdzi przeniesienie lub nie dokona tego w terminie przewidzianym w ust. 11, krajowy organ ds. stowarzyszeń właściwego państwa członkowskiego zatwierdza przeniesienie w terminie 15 dni od takiej decyzji lub zaniechania działania.

Każda decyzja o odmowie przeniesienia jest przekazywana wnioskodawcom, wraz z należycie uzasadnionymi powodami podjęcia takiej decyzji.

11. Jeżeli ostatecznie zatwierdzono przeniesienie siedziby statutowej, krajowy organ ds. stowarzyszeń państwa członkowskiego, w którym stowarzyszenie europejskie miało swoją siedzibę statutową przed przeniesieniem, przekazuje tę informację w terminie 15 dni krajowemu organowi ds. stowarzyszeń państwa członkowskiego, do którego stowarzyszenie europejskie zamierza przenieść swoją siedzibę statutową, oraz Radzie Stowarzyszeń Europejskich. Nie później niż 15 dni po otrzymaniu tych informacji krajowy organ ds. stowarzyszeń w docelowym państwie członkowskim włącza stowarzyszenie europejskie do odpowiedniego rejestru krajowego. Rada Stowarzyszeń Europejskich dopilnowuje, aby szczegółowe informacje dotyczące przeniesienia były publikowane w cyfrowej bazie danych stowarzyszeń europejskich oraz w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* nie później niż 15 dni po otrzymaniu informacji od państwa członkowskiego, w którym stowarzyszenie europejskie miało swoją zarejestrowaną siedzibę statutową przed przeniesieniem. Przeniesienie siedziby statutowej stowarzyszenia europejskiego staje się skuteczne od dnia wpisania stowarzyszenia europejskiego do rejestru krajowego państwa członkowskiego jego nowej siedziby statutowej. Od tego momentu mogą się na nie powoływać osoby trzecie.

12. Stowarzyszenie europejskie, wobec którego toczy się postępowanie w sprawie rozwiązania, zamknięcia, likwidacji, upadłości, zawieszenia płatności lub inne podobne postępowanie, nie może przenieść siedziby statutowej.

Artykuł 13

Osobowość prawna

1. Stowarzyszenie europejskie nabywa osobowość prawną we wszystkich państwach członkowskich w dniu wpisania go do odpowiedniego rejestru krajowego.

2. Po złożeniu przez stowarzyszenie europejskie wniosku o rejestrację, lecz przed wpisaniem go do odpowiedniego rejestru krajowego, stowarzyszenie europejskie może korzystać z praw przysługujących mu jako osobie prawnej pod warunkiem wpisania w nazwie „stowarzyszenie europejskie w organizacji” oraz zgodnie z przepisami prawa krajowego dotyczącymi kontroli uprzedniej, które mają zastosowanie do stowarzyszeń krajowych w państwie członkowskim, w którym stowarzyszenie ma siedzibę statutową na etapie organizacji. Jeżeli przed nabyciem osobowości prawnej przez stowarzyszenie europejskie podjęto działania w jego imieniu, lecz stowarzyszenie nie wywiązuje się ze zobowiązań, które z tych działań wynikają, osoby fizyczne lub prawne, które podjęły te działania, ponoszą za nie wspólnie solidarną odpowiedzialność, chyba że przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym stowarzyszenie europejskie ma siedzibę statutową w trakcie organizacji, stanowią inaczej.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

3. Od ... [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] wyłącznie stowarzyszenia europejskie utworzone i zarejestrowane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem mogą umieszczać w swojej nazwie określenie „stowarzyszenie europejskie” w języku urzędowym lub językach urzędowych państwa członkowskiego, w którym mają siedzibę. Są one do tego upoważnione po wpisaniu do odpowiedniego rejestru krajowego zgodnie z art. 10 ust. 4.

4. Jako osoby prawne stowarzyszenia europejskie korzystają – w imieniu własnym – z uprawnień, praw i obowiązków, które są niezbędne do osiągnięcia ich celów, na takich samych warunkach jak osoby prawne określone zgodnie z art. 3 ust. 2 i założone zgodnie z prawem państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba statutowa danego stowarzyszenia europejskiego.

5. Wskutek nabycia osobowości prawnej stowarzyszenie europejskie zyskuje prawo i zdolność do:

- a) zawierania umów i podejmowania innych czynności prawnych, w tym nabywania mienia ruchomego i nieruchomości;
- b) gromadzenia środków finansowych na wspieranie działalności nienastawionej na zysk;
- c) przyjmowania darowizn i zapisów;
- d) zatrudniania pracowników;
- e) występowania jako strona w postępowaniu sądowym; oraz
- f) korzystania z usług finansowych.

Artykuł 14

Zarząd i organy

1. Stowarzyszenie europejskie może swobodnie określić w swoim statucie własne wewnętrzne struktury zarządzania, z zastrzeżeniem przepisów niniejszego rozporządzenia. Takie struktury i zarządzanie muszą być zawsze zgodne z demokratycznymi zasadami i podstawowymi wartościami Unii.

2. Stowarzyszeniem europejskim zarządzają co najmniej dwa organy: zarząd i walne zgromadzenie.

3. Zarząd lub walne zgromadzenie mogą powołać inne organy zarządzające zgodnie z warunkami i procedurami określonymi w niniejszym rozporządzeniu i statucie stowarzyszenia europejskiego.

Artykuł 15

Zarząd

1. Zarząd zarządza stowarzyszeniem europejskim w interesie stowarzyszenia i w dążeniu do realizacji jego celów, zgodnie ze statutem stowarzyszenia europejskiego.

2. Walne zgromadzenie wyznacza członków zarządu zgodnie ze statutem stowarzyszenia. Informacje o składzie zarządu są udostępniane krajowemu organowi ds. stowarzyszeń w terminie 6 miesięcy od daty jego wyboru. Krajowy organ ds. stowarzyszeń informuje o tym Radę Stowarzyszeń Europejskich. Informacje o wszelkich zmianach w składzie zarządu są udostępniane w ten sam sposób. Stowarzyszenie europejskie podaje takie informacje do wiadomości publicznej.

3. Dana osoba nie może zostać wybrana na członka zarządu i nie można jej powierzyć uprawnień ani odpowiedzialności w zakresie zarządzania lub reprezentowania stowarzyszenia zgodnie z ust. 6 poniżej, jeżeli została ona wykluczona z możliwości pełnienia funkcji w zarządzie lub innym podobnym organie zarządzającym lub nadzorczym podmiotu prawnego na podstawie:

- a) prawa unijnego lub krajowego mającego zastosowanie do tej osoby,
- b) prawa unijnego lub krajowego mającego zastosowanie do podmiotów prawnych określonych zgodnie z art. 3 ust. 2 w państwie członkowskim, w którym znajduje się siedziba statutowa stowarzyszenia europejskiego lub
- c) orzeczenia sądowego lub decyzji administracyjnej wydanych lub uznanych w jakimkolwiek państwie członkowskim.

4. W zakresie funkcji powierzonych członkom zarządu na mocy niniejszego rozporządzenia i statutu stowarzyszenia europejskiego wszyscy członkowie zarządu mają takie same prawa i obowiązki.

5. Zarząd może przekazać uprawnienia lub obowiązki zarządcze komitetom złożonym z co najmniej jednego członka stowarzyszenia europejskiego. Statut lub walne zgromadzenie określają warunki takiego przekazania uprawnień.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

6. Zarząd może odbywać posiedzenia zwyczajne i nadzwyczajne. W ramach posiedzeń zwyczajnych zarząd zbiera się w odstępach czasu określonych w statucie stowarzyszenia europejskiego, nie rzadziej niż dwa razy w roku, w celu omówienia sprawozdań finansowych, działalności i przyszłych przewidywanych projektów stowarzyszenia europejskiego.
7. Raz w roku zarząd sporządza sprawozdanie dotyczące finansów i działalności stowarzyszenia europejskiego i przekazuje to sprawozdanie krajowemu organowi ds. stowarzyszeń oraz Radzie Stowarzyszeń Europejskich. Stowarzyszenie europejskie podaje również takie sprawozdanie roczne do wiadomości publicznej.
8. Z zastrzeżeniem art. 22 ust. 2 i w zakresie, w jakim ma on zastosowanie do podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 2, zarząd sporządza raz w roku sprawozdanie finansowe dotyczące finansów stowarzyszenia europejskiego, ze wskazaniem dochodów uzyskanych z działalności gospodarczej, środków takich jak kredyty i pożyczki bankowe, darowizn lub środków pieniężnych lub majątku otrzymanych bez rekompensaty w poprzednim roku kalendarzowym. W sprawozdaniu tym zawiera również preliminarz budżetowy na nadchodzący rok budżetowy. Zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskie mogą wymagać od zarządu ujawnienia sprawozdania finansowego właściwemu organowi i członkom stowarzyszenia. W takim przypadku członkowie mogą zwrócić się do zarządu o dostarczenie dalszych informacji, w tym informacji na temat źródeł finansowania. Członkowie mogą to uczynić tylko wtedy, gdy po rozpatrzeniu rocznego sprawozdania finansowego jest to konieczne do celów przejrzystości i rozliczalności oraz pod warunkiem, że jest to proporcjonalne. W tym celu stowarzyszenie europejskie jest zobowiązane prowadzić pełną i dokładną dokumentację wszystkich transakcji finansowych, zgodnie z art. 23 ust. 1.
9. Członkowie zarządu są uprawnieni do reprezentowania stowarzyszenia europejskiego wobec osób trzecich oraz w postępowaniach sądowych, w granicach i na warunkach określonych w statucie stowarzyszenia. W przypadku gdy uprawnienie do reprezentowania stowarzyszenia europejskiego wobec osób trzecich przysługuje co najmniej dwóm członkom zarządu, osoby te wykonują to uprawnienie wspólnie.
10. Czynności podejmowane przez członków zarządu w imieniu stowarzyszenia europejskiego są wiążące dla stowarzyszenia wobec osób trzecich, z zastrzeżeniem że nie wykraczają one poza uprawnienia przyznane zarządowi na mocy obowiązującego prawa ani poza uprawnienia przyznane zarządowi zgodnie z prawem na mocy statutu stowarzyszenia europejskiego.

Artykuł 16

Walne zgromadzenie

1. Zgromadzenie ogólne stowarzyszenia europejskiego, w którym uczestniczą wszyscy członkowie, zwane jest walnym zgromadzeniem.
2. Zarząd zwołuje walne zgromadzenie zgodnie ze statutem stowarzyszenia europejskiego.
3. Członkowie są informowani o walnym zgromadzeniu nie później niż 15 dni przed wyznaczoną datą walnego zgromadzenia.
4. Zarząd może zwołać walne zgromadzenie w dowolnym momencie, z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej jednej czwartej członków. W statucie można ustanowić niższy próg.
5. Członkowie mogą uczestniczyć fizycznie lub online w walnym zgromadzeniu, posiedzenie może także odbywać się w obu tych formach i nie ma to wpływu na ważność walnego zgromadzenia ani na ważność podjętych decyzji. Zarząd decyduje o tym, która z trzech form jest stosowana w odniesieniu do każdego walnego zgromadzenia, chyba że większość członków stowarzyszenia zaproponuje inną formę.
6. We wniosku o zwołanie walnego zgromadzenia określa się przyczyny jego zwołania oraz proponowane punkty porządku obrad.
7. Wszystkim członkom przysługuje prawo do informacji i wglądu do dokumentów przed każdym walnym zgromadzeniem, zgodnie z zasadami określonymi w statucie.
8. Każdy członek ma prawo uczestniczyć w walnym zgromadzeniu, zabierać na nim głos i przedkładać wnioski.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

9. Członkowie korzystają z prawa głosu i prawa do przedkładania wniosków na walnym zgromadzeniu zgodnie ze statutem stowarzyszenia europejskiego, w myśl art. 8 ust. 2 lit. j).

10. Przed walnym zgromadzeniem członkowie mogą wyznaczyć innego członka do reprezentowania ich na posiedzeniu, zgodnie z procedurą określoną w statucie stowarzyszenia europejskiego. Jeden członek nie może reprezentować więcej niż dwóch innych członków.

11. Walne zgromadzenie podejmuje decyzje w sprawach bieżących większością głosów członków obecnych lub reprezentowanych na posiedzeniu, o ile nie przyjęto innych ustaleń. Głosy są dzielone zgodnie z przepisami ustanowionymi w statucie stowarzyszenia europejskiego.

Artykuł 17

Oddziały stowarzyszenia i członkowie odpowiedzialni za poszczególne projekty

1. Stowarzyszenie europejskie może posiadać oddziały regionalne. Oddziały nie mają odrębnej osobowości prawnej, ale mogą organizować swą działalność i zarządzać nią w imieniu stowarzyszenia, z zastrzeżeniem wymogów przewidzianych w statucie.

2. Zarząd stowarzyszenia europejskiego może wyznaczyć oddziały lub członków będących osobami prawnymi na członków odpowiedzialnych za wykonanie i wdrożenie projektów stowarzyszenia europejskiego. Państwa członkowskie zezwalają oddziałom lub członkom na realizację projektów, które podlegają ich właściwości, jako członkom stowarzyszenia europejskiego odpowiedzialnym w tym zakresie.

Artykuł 18

Zmiany statutu

1. Wszelkie zmiany statutu stowarzyszenia europejskiego omawia się na walnym zgromadzeniu zwołanym specjalnie w tym celu.

2. Członkowie są powiadamiani o posiedzeniach walnego zgromadzenia, których celem jest omówienie proponowanych zmian w statucie stowarzyszenia europejskiego i podjęcie decyzji w ich sprawie, co najmniej 30 dni kalendarzowych przed wyznaczonym terminem danego posiedzenia. Powiadomienie powinno zawierać propozycje tych zmian.

3. Walne zgromadzenie ma prawo dokonać zmian w statucie, jeżeli na posiedzeniu obecna lub reprezentowana jest co najmniej połowa członków stowarzyszenia europejskiego plus jeden.

4. Zmiany w statucie stowarzyszenia europejskiego przyjmuje się, jeżeli zagłosuje za nimi co najmniej dwie trzecie członków obecnych lub reprezentowanych na walnym zgromadzeniu.

5. Zmiany celu statutowego stowarzyszenia europejskiego przyjmuje się, jeżeli zagłosuje za nimi co najmniej trzy czwarte obecnych lub reprezentowanych członków walnego zgromadzenia.

6. Tekst przyjętego statutu przedkłada się w terminie sześciu miesięcy od daty jego przyjęcia krajowemu organowi ds. stowarzyszeń, który informuje Radę Stowarzyszeń Europejskich. Takie informacje są udostępniane publicznie przez stowarzyszenie europejskie i przekazywane Radzie Stowarzyszeń Europejskich w celu ich zapisania w europejskiej bazie danych, o której mowa w art. 5 ust. 5 lit. b).

Rozdział III

Przepisy dotyczące traktowania stowarzyszeń europejskich w państwach członkowskich

Artykuł 19

Zasada niedyskryminacji

1. Wszelkie dyskryminujące traktowanie stowarzyszeń europejskich jest zabronione.

2. Stowarzyszenia europejskie traktuje się tak samo jak równoważne podmioty krajowe określone zgodnie z art. 3 ust. 2.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

Artykuł 20

Status organizacji pożytku publicznego

1. Stowarzyszenie europejskie może uzyskać status organizacji pożytku publicznego, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:
 - a) cel organizacji i jej działalność zmierzają do osiągnięcia celu pożytku publicznego, który służy dobru społeczeństwa lub jego części, a tym samym jest korzystny dla dobra publicznego, z wyjątkiem sytuacji, gdy cel i działalność mają systematycznie i bezpośrednio przynosić korzyści strukturom określonej partii politycznej. Za cel pożytku publicznego uznaje się między innymi następujące cele:
 - (i) sztuka, kultura lub ochrona miejsc o znaczeniu historycznym;
 - (ii) ochrona środowiska i działania dotyczące zmiany klimatu;
 - (iii) propagowanie i ochrona praw podstawowych i wartości Unii, w tym demokracji i praworządności, oraz przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, religię, niepełnosprawność, orientację seksualną lub inne względy;
 - (iv) sprawiedliwość społeczna, włączenie społeczne i zapobieganie ubóstwu lub łagodzenie jego skutków;
 - (v) wsparcie humanitarne i pomoc humanitarna, w tym pomoc w przypadku klęsk żywiołowych;
 - (vi) pomoc rozwojowa i współpraca rozwojowa;
 - (vii) ochrona słabszych grup społecznych, w tym dzieci, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub korzystających z niej oraz osób w sytuacji bezdomności, a także pomoc i wsparcie dla tych grup;
 - (viii) ochrona zwierząt;
 - (ix) nauka, badania naukowe oraz innowacje;
 - (x) kształcenie, szkolenie i angażowanie młodzieży;
 - (xi) promowanie i ochrona zdrowia i dobrego samopoczucia, w tym świadczenie opieki medycznej;
 - (xii) ochrona konsumentów; oraz
 - (xiii) sport amatorski i jego popularyzacja.
 - b) wszelka generowana przez organizację nadwyżka z jakiegokolwiek działalności gospodarczej lub innej działalności przynoszącej dochód jest wykorzystywana wyłącznie do promowania celów organizacji pożytku publicznego;
 - c) w przypadku rozwiązania organizacji zabezpieczenia ustawowe gwarantują, że cały jej majątek będzie nadal służył celom pożytku publicznego;
 - d) członkowie struktur zarządzających organizacją, którzy nie są jej pracownikami, nie są uprawnieni do pobierania wynagrodzenia wykraczającego poza odpowiedni zwrot kosztów.
2. Stowarzyszenie europejskie może zwrócić się do krajowego organu ds. stowarzyszeń państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę statutową, o uznanie stowarzyszenia za organizację realizującą cele pożytku publicznego, zgodnie z wymogami określonymi w ust. 1.
3. Krajowy organ ds. stowarzyszeń podejmuje decyzję w sprawie wniosku o przyznanie statusu organizacji pożytku publicznego zgodnie z procedurą określoną w art. 10 ust. 8 i 9.
4. Państwa członkowskie traktują stowarzyszenie europejskie, które uzyskało status organizacji pożytku publicznego, tak samo jak podmioty prawa, którym nadano taki status na mocy ich przepisów krajowych.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

Artykuł 21

Zasada traktowania narodowego

Stowarzyszenie europejskie podlega przepisom obowiązującego prawa krajowego, które mają zastosowanie do podmiotów prawa określonych zgodnie z art. 3 ust. 2, w państwie członkowskim siedziby statutowej stowarzyszenia.

Artykuł 22

Zasada niearbitralnego traktowania

Państwa członkowskie nie mogą traktować stowarzyszeń europejskich w inny sposób wyłącznie ze względu na polityczną atrakcyjność ich celu, dziedziny działalności lub źródeł finansowania.

Rozdział IV

Rejestracja i sprawozdawczość

Artykuł 23

Pozyskiwanie funduszy i swobodne korzystanie z aktywów

1. Stowarzyszenia europejskie mogą pozyskiwać, przyjmować, zbywać lub darować wszelkie zasoby, w tym finansowe, rzeczowe i materialne, a także pozyskiwać i przyjmować z jakiegokolwiek źródła zasoby ludzkie oraz zbywać je i przekazywać mu, niezależnie od tego, czy są one podmiotami publicznymi, osobami prywatnymi czy podmiotami prywatnymi, w dowolnym państwie członkowskim i w państwach trzecich.

2. Stowarzyszenia europejskie podlegają przepisom prawa unijnego i obowiązującego prawa krajowego dotyczącym opodatkowania, ceł, walut obcych, prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, a także przepisom regulującym finansowanie wyborów i partii politycznych, mającym zastosowanie do podmiotów prawnych, o których mowa w art. 3 ust. 2, w państwie członkowskim, w którym mają swoją siedzibę statutową.

3. Stowarzyszenia europejskie podlegają obowiązkowi sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji zgodnie z prawem krajowym, w tym w odniesieniu do składu zarządu, przepisów statutu, finansowania i sprawozdań finansowych, o ile takie obowiązki spełniają cel interesu ogólnego, jakim jest zapewnienie przejrzystego funkcjonowania stowarzyszeń europejskich, ich rozliczalności oraz o ile takie obowiązki są konieczne i proporcjonalne.

Wywiązywanie się z obowiązków, o których mowa w akapicie pierwszym, nie może skutkować objęciem stowarzyszeń europejskich surowszymi przepisami niż te mające zastosowanie do równoważnych podmiotów krajowych określonych zgodnie z art. 3 ust. 2 oraz do podmiotów nastawionych na zysk. Takie obowiązki sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji nie skutkują różnym traktowaniem ani ograniczeniem praw i obowiązków stowarzyszenia europejskiego, niezależnie od tego, jak pożądanym jest jego cel, i niezależnie od źródeł finansowania.

Artykuł 24

Rachunkowość i audyt

1. Stowarzyszenia europejskie prowadzą pełną i dokładną dokumentację wszystkich transakcji finansowych.

2. Stowarzyszenia europejskie sporządzają co najmniej raz w roku:

- a) roczne sprawozdania finansowe,
- b) w odpowiednich przypadkach skonsolidowane sprawozdania finansowe,
- c) preliminarz budżetowy na nadchodzący rok budżetowy oraz
- d) roczne sprawozdanie z działalności.

Zarząd przekazuje roczne sprawozdanie z działalności i sprawozdanie finansowe krajowemu organowi ds. stowarzyszeń zgodnie z art. 14 ust. 7 i 8.

3. Roczne sprawozdanie z działalności zawiera przynajmniej następujące elementy:

- a) informacje dotyczące działalności stowarzyszenia europejskiego w roku odniesienia,
- b) informacje na temat przewidywalnych perspektyw, jeżeli są dostępne, oraz
- c) opis sposobu, w jaki promowano cel pożytku publicznego w poprzednim roku, jeżeli stowarzyszeniu europejskiemu przyznano odpowiedni status.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

4. Roczne sprawozdanie finansowe stowarzyszeń europejskich oraz – w stosownym przypadku – skonsolidowane sprawozdanie finansowe podlegają audytowi zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do podmiotów prawnych określonych w art. 3 ust. 2; audyt przeprowadza się w państwie członkowskim, w którym znajduje się siedziba statutowa danego stowarzyszenia europejskiego. Audyt przeprowadza się co najmniej raz na cztery lata, lecz nie częściej niż raz na dwa lata.
5. Sprawozdanie z audytu, o którym mowa w ust. 4, publikuje się w sposób przewidziany w prawie krajowym państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba statutowa stowarzyszenia europejskiego.
6. Organy państw członkowskich nie wymagają od stowarzyszeń europejskich zapewnienia dostępu do informacji o ich członkach będących osobami fizycznymi, chyba że jest to konieczne do celów publicznego dochodzenia w sprawie przestępstw zagrożonych karą pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze co najmniej jednego roku i w następstwie orzeczenia niezależnego sądu lub trybunału.
7. Krajowy organ ds. stowarzyszeń przedstawia Radzie Stowarzyszeń Europejskich dwa razy w roku przegląd zawierający istotne informacje na temat wszystkich audytów, o których mowa w ust. 4, a Rada Stowarzyszeń Europejskich zapewnia publikację sprawozdania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz na swojej stronie internetowej.
8. Zasady dotyczące rachunkowości i audytu, które mają zastosowanie do stowarzyszeń europejskich, nie mogą być mniej korzystne niż zasady mające zastosowanie do przedsiębiorstw zgodnie z dyrektywą 2006/43/WE⁽¹⁰⁾ lub dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE⁽¹¹⁾.
9. Niniejszy artykuł stosuje się z zastrzeżeniem korzystniejszych odpowiednich przepisów krajowych w państwie członkowskim siedziby statutowej.

Rozdział V

Współpraca z państwami członkowskimi i odpowiedzialność

Artykuł 25

Współpraca z państwami członkowskimi

1. Krajowy organ ds. stowarzyszeń państwa członkowskiego dokonującego rejestracji konsultuje się terminowo z krajowymi organami ds. stowarzyszeń innych państw członkowskich we wszelkich istotnych kwestiach dotyczących zgodności z prawem i odpowiedzialności danego stowarzyszenia europejskiego oraz informuje o tym Radę Stowarzyszeń Europejskich.
2. O ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej, krajowe organy ds. stowarzyszeń przekazują co roku przegląd wszelkich istotnych informacji na temat decyzji dotyczących stowarzyszeń europejskich na terytorium ich państwa członkowskiego. Przegląd ten obejmuje listę spraw, w których wszczęto postępowanie przygotowawcze przeciwko stowarzyszeniom europejskim, w tym spraw, w których wystąpiono o ujawnienie informacji dotyczących członków zgodnie z art. 24 ust. 6.
3. Jeżeli Rada Stowarzyszeń Europejskich uzna, że krajowy organ ds. stowarzyszeń nie zastosował się do niniejszego rozporządzenia, przekazuje Komisji wszystkie istotne informacje. Komisja ocenia te informacje i podejmuje odpowiednie działania.
4. Stowarzyszenia europejskie mają dostęp do skutecznych środków odwoławczych, aby zaskarżyć dotyczące ich decyzje podjęte przez krajowy organ ds. stowarzyszeń, w tym możliwość uzyskania kontroli sądowej wszelkich takich decyzji.

Artykuł 26

Odpowiedzialność stowarzyszeń europejskich i członków ich zarządów

1. Odpowiedzialność stowarzyszeń europejskich regulują przepisy mające zastosowanie do podmiotów prawnych określonych zgodnie z art. 3 ust. 2 w państwie członkowskim, w którym znajduje się ich siedziba statutowa.

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniająca dyrektywę Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylająca dyrektywę Rady 84/253/EWG (Dz.U. L 157 z 9.6.2006, s. 87).

⁽¹¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywę Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

2. Członkowie zarządu stowarzyszenia europejskiego ponoszą odpowiedzialność solidarną za straty lub szkody poniesione przez stowarzyszenie europejskie w wyniku naruszenia obowiązków związanych z pełnionymi przez nich funkcjami. Nie ponoszą jednak odpowiedzialności solidarnej za straty lub szkody poniesione przez stowarzyszenie europejskie, jeżeli udowodniono, że wynikały one z naruszenia szczególnych obowiązków związanych wyłącznie z funkcjami pełnionymi przez konkretnego członka.

3. Statut określa warunki wszczęcia postępowania w imieniu stowarzyszenia europejskiego przeciwko członkom zarządu.

Rozdział VI

Rozwiązanie, upadłość, likwidacja

Artykuł 27

Dobrowolne rozwiązanie

1. Stowarzyszenie europejskie może zostać rozwiązane na zasadzie dobrowolności:
 - a) decyzją zarządu zgodnie z postanowieniami statutu stowarzyszenia europejskiego, za zgodą walnego zgromadzenia lub
 - b) decyzją walnego zgromadzenia; walne zgromadzenie może wycofać taką decyzję, zanim rozwiązanie lub likwidacja stowarzyszenia europejskiego staną się faktycznie skuteczne.
2. Stowarzyszenie europejskie informuje krajowy organ ds. stowarzyszeń o swoim dobrowolnym rozwiązaniu zgodnie z ust. 1 nie później niż 15 dni kalendarzowych po podjęciu stosownej decyzji.
3. Krajowy organ ds. stowarzyszeń niezwłocznie usuwa stowarzyszenie europejskie z odpowiedniego rejestru krajowego i powiadamia Radę Stowarzyszeń Europejskich oraz Urząd Publikacji Unii Europejskiej o rozwiązaniu stowarzyszenia europejskiego zgodnie z ust. 1 nie później niż 15 dni po przyjęciu tego faktu do wiadomości. Niezwłocznie po takim powiadomieniu Rada Stowarzyszeń Europejskich publikuje zawiadomienie o rozwiązaniu stowarzyszenia Europejskiego w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i usuwa stowarzyszenie europejskie z cyfrowej bazy danych Unii, a Urząd Publikacji Unii Europejskiej publikuje zawiadomienie o rozwiązaniu stowarzyszenia europejskiego w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
4. Rozwiązanie stowarzyszenia europejskiego staje się skuteczne w całej Unii od dnia wykreślenia stowarzyszenia z odpowiedniego rejestru krajowego.

Artykuł 28

Przymusowe rozwiązanie

1. Stowarzyszenie europejskie może zostać rozwiązane wyłącznie ostatecznym orzeczeniem właściwego sądu lub trybunału państwa członkowskiego, w którym znajduje się lub ostatnio znajdowała siedziba statutowa stowarzyszenia europejskiego, jeżeli:
 - a) siedziba statutowa stowarzyszenia europejskiego zostanie lub została przeniesiona poza terytorium Unii,
 - b) warunki utworzenia stowarzyszenia europejskiego określone w niniejszym rozporządzeniu przestają być spełnione lub
 - c) działalność stowarzyszenia europejskiego przestaje być zgodna z celami i wartościami Unii lub stanowi poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego.
2. W przypadku podjęcia decyzji o rozwiązaniu zgodnie z ust. 1 lit. a) lub b) Rada Stowarzyszeń Europejskich przyznaje stowarzyszeniu europejskiemu rozsądny termin na zlikwidowanie nieprawidłowości, zanim decyzja stanie się skuteczna.
3. Wnioskodawcy mają dostęp do skutecznych środków odwoławczych w celu odwołania się od decyzji o rozwiązaniu do właściwych sądów lub trybunałów odwoławczych.
4. Krajowy organ ds. stowarzyszeń niezwłocznie usuwa stowarzyszenie europejskie z odpowiedniego rejestru krajowego i informuje Radę Stowarzyszeń Europejskich oraz Urząd Publikacji Unii Europejskiej o przymusowym rozwiązaniu stowarzyszenia europejskiego nie później niż 15 dni po uprawomocnieniu się decyzji. Niezwłocznie po takim powiadomieniu Rada Stowarzyszeń Europejskich usuwa stowarzyszenie europejskie z cyfrowej bazy danych Unii, a Urząd Publikacji publikuje zawiadomienie o rozwiązaniu stowarzyszenia europejskiego w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

5. Rozwiązanie stowarzyszenia europejskiego staje się skuteczne w całej Unii od dnia wykreślenia stowarzyszenia z odpowiedniego rejestru krajowego.

Artykuł 29

Likwidacja i upadłość

1. Rozwiązanie stowarzyszenia europejskiego pociąga za sobą jego likwidację. Likwidację taką regulują przepisy mające zastosowanie do podmiotów prawnych określonych zgodnie z art. 3 ust. 2 w państwie członkowskim, w którym znajduje się siedziba statutowa stowarzyszenia.
2. Stowarzyszenie europejskie zachowuje zdolność w rozumieniu art. 13 do czasu zakończenia likwidacji.

Artykuł 30

Przegląd i ocena

Do dnia... [pięć lat po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja przedstawi Radzie i Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia, jak również, w stosownym przypadku, ewentualnych propozycji zmian.

Rozdział VII

Artykuł 31

Przepisy końcowe

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie [...] dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

CZĘŚĆ II

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie wspólnych standardów minimalnych dla organizacji niekomercyjnych w Unii (dyrektywa w sprawie standardów minimalnych)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wolność zrzeszania się to prawo podstawowe uznane w Traktacie o Unii Europejskiej (TUE) i Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (dalej zwana „Kartą”) oraz w konstytucjach państw członkowskich, które ma kluczowe znaczenie dla funkcjonowania demokracji i stanowi zasadniczy warunek korzystania przez obywateli z innych praw podstawowych, w tym prawa do wolności wypowiedzi.
- (2) Organizacje niekomercyjne korzystają z ochrony niektórych praw, w tym praw podstawowych, w imieniu własnym, zgodnie z odpowiednim orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.
- (3) Organizacje niekomercyjne wnoszą kluczowy wkład w osiąganie celów leżących w interesie publicznym i realizację celów Unii, w tym poprzez promowanie aktywnego udziału w życiu gospodarczym, demokratycznym i społecznym naszych społeczeństw.
- (4) Realizując swoje cele, organizacje niekomercyjne obecnie w pełni uczestniczą w życiu gospodarczym i w rozwoju rynku wewnętrznego. Między innymi angażują się w różne działania o znaczeniu zarówno krajowym, jak i transnarodowym oraz regularnie prowadzą działalność gospodarczą.
- (5) Organizacje niekomercyjne są w szczególności głównymi motorami rozwoju trzeciego sektora. Na podstawie wyników projektu pt. „Wkład trzeciego sektora w rozwój społeczno-gospodarczy Europy” z lat 2014–2017, koordynowanego przez Instytut Badań Społecznych (ISF) w Oslo, szacuje się, że sektor ten odpowiada za ok. 13 % siły roboczej w całej Europie ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ <https://cordis.europa.eu/project/id/613034/reporting>.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

- (6) Organizacje niekomercyjne odgrywają ważną rolę w opracowywaniu i wdrażaniu polityki Unii wspierającej rynek wewnętrzny, czego dowodem jest ich zaangażowanie w różne grupy ekspertów, takie jak Forum Wysokiego Szczebla do spraw Poprawy Funkcjonowania Łańcucha Dostaw Żywności.
- (7) Sprawozdania, w tym te opracowywane przez Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej, wskazują na liczne przeszkody wynikające z krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych lub praktyk administracyjnych regulujących tworzenie, rejestrację, operacje, finansowanie i działalność transgraniczną organizacji niekomercyjnych. Przeszkody te wpływają na zdolność osób prawnych lub fizycznych lub grup takich osób, niezależnie od ich obywatelstwa, do zakładania, rejestrowania lub prowadzenia organizacji niekomercyjnych w całej Unii.
- (8) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wzywa państwa członkowskie do stworzenia otoczenia sprzyjającego działalności charytatywnej zgodnie z unijnymi wolnościami i prawami podstawowymi, które zachęci do filantropii i działalności obywatelskiej, prywatnych darowizn na cele pożytku publicznego i zakładania organizacji charytatywnych^(?). Wzmocnienie komplementarności między pracami instytucji publicznych i organizacji charytatywnych oraz zadbanie o to, aby ustawodawstwo krajowe i polityka Unii ułatwiały przekazywanie prywatnych zasobów na rzecz wspólnego dobra poprzez swobodny przepływ kapitału w połączeniu z zasadą niedyskryminacji i równego traktowania europejskich organizacji charytatywnych pod względem podatkowym, ma zatem duże znaczenie dla wykorzystania potencjału transgranicznych darowizn i inwestycji na rzecz wspólnego dobra.
- (9) Pomimo rosnącej liczby stowarzyszeń transgranicznych i organizacji niekomercyjnych w Unii nie istnieją obecnie zharmonizowane ogólnoeuropejskie ramy prawne umożliwiające im prowadzenie działalności i odpowiednie organizowanie się na szczeblu transgranicznym.
- (10) Biorąc pod uwagę znaczenie organizacji niekomercyjnych, istotne jest, aby w prawie państw członkowskich skutecznie ułatwiano i chroniono ich tworzenie i funkcjonowanie.
- (11) W zaleceniu CM/Rec(2007)14 Komitetu Ministrów Rady Europy w sprawie statusu prawnego organizacji pozarządowych w Europie państwa członkowskie uznały już rolę organizacji niekomercyjnych, w szczególności organizacji pozarządowych, za zasadniczy element wkładu społeczeństwa obywatelskiego w przejrzystość i rozliczalność demokratycznych rządów oraz określiły minimalne standardy, których należy przestrzegać w odniesieniu do tworzenia takich organizacji, zarządzania nimi i ich ogólnej działalności.
- (12) Wspólne wytyczne w sprawie wolności zrzeszania się (CDL-AD(2014)046) przyjęte przez Europejską Komisję na rzecz Demokracji przez Prawo (Komisja Wenecka) oraz Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR) zawierają wytyczne dla prawodawców dotyczące transpozycji międzynarodowych standardów praw człowieka dotyczących prawa do wolności zrzeszania się do prawa krajowego.
- (13) Na poziomie Unii należy oprzeć się na istniejących standardach, zgodnie z zasadą wolności zrzeszania się i zasadą swobodnego przepływu kapitału, dla organizacji niekomercyjnych, w celu zapewnienia jednolitego poziomu ochrony i równych warunków działania wszystkim takim organizacjom mającym siedzibę w Unii. Zagwarantuje to sprzyjające warunki, w których organizacje te będą mogły bez przeszkód wносить wkład w funkcjonowanie rynku wewnętrznego.
- (14) Niniejsza dyrektywa powinna służyć zbliżeniu ustawodawstwa państw członkowskich w odniesieniu do niektórych aspektów tworzenia, rejestracji, operacji, finansowania, sprawozdawczości i działalności transgranicznej organizacji niekomercyjnych.
- (15) Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na przepisy państw członkowskich dotyczące opodatkowania organizacji niekomercyjnych mających siedzibę, zarejestrowanych lub działających na ich terytorium. Transponując jej przepisy, państwa członkowskie powinny mieć na uwadze, aby nie wprowadzać ani nie stosować przepisów w dziedzinie prawa podatkowego, które mają wpływ na rejestrację, operacje, finansowanie i transgraniczne przemieszczanie się organizacji niekomercyjnych w sposób pozwalający na obejście litery lub ducha przepisów określonych w niniejszej dyrektywie.

^(?) Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego. Niewykorzystany potencjał europejskiej działalności charytatywnej, SOC/611.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

- (16) Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na przepisy prawa karnego państw członkowskich. Transponując jej przepisy, państwa członkowskie powinny pamiętać, aby nie wprowadzać i nie stosować przepisów prawa karnego, które w szczególności regulują rejestrację, operacje, finansowanie i transgraniczne przemieszczanie się organizacji niekomercyjnych lub wpływają na nie w sposób, który obchodzi literę lub ducha przepisów określonych w niniejszej dyrektywie.
- (17) Niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie do organizacji niekomercyjnych mających siedzibę w Unii, które w zamierzeniu są dobrowolnymi stowarzyszeniami osób fizycznych lub prawnych, a także do organizacji, które nie opierają się na członkostwie i których aktywa są przeznaczane na realizację konkretnego celu, takie jak fundacje, utworzone na czas nieokreślony, które realizują podstawowy cel inny niż generowanie zysku, są niezależne i samorządne. Fakt, że organizacji nie przyznano osobowości prawnej, nie powinien wykluczać jej z ochrony przewidzianej w niniejszej dyrektywie.
- (18) Przy określaniu niedochodowego charakteru organizacji zgodnie z niniejszą dyrektywą, za podmioty prywatne nie uznaje się bezpośrednich beneficjentów organizacji, których celem jest świadczenie usług opieki nad osobami o szczególnych potrzebach społecznych lub schorzeniach.
- (19) Partie polityczne powinny być wyłączone z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy, o ile ich działalność odnosi się nie tylko do realizacji wspólnych interesów, działań lub celów, lecz także ma na celu wspólne uzyskanie i wykorzystanie władzy politycznej.
- (20) Związki zawodowe i zrzeszenia związków zawodowych powinny być wyłączone z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie nie powinny wykorzystywać tego wyłączenia, aby uzasadniać ograniczenie prerogatyw i praw związków zawodowych uznawanych w prawie krajowym, unijnym lub międzynarodowym lub w instrumentach dotyczących praw człowieka, w szczególności w Europejskiej karcie społecznej Rady Europy oraz w odpowiednich konwencjach i zaleceniach Międzynarodowej Organizacji Pracy, a także powiązanych orzecznictwie.
- (21) Niniejsza dyrektywa nie powinna wpływać na kompetencje państw członkowskich w zakresie statusu organizacji religijnych, światopoglądowych i niewyznaniowych, o których mowa w art. 17 TFUE. Dlatego też organizacje mające przede wszystkim cel religijny, światopoglądowy lub niewyznaniowy, takie jak kościoły czy wspólnoty wyznaniowe lub niewyznaniowe, powinny być wyłączone z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie nie powinny jednak wykorzystywać tego przepisu do wyłączenia z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy innych organizacji, których wartości i cele jedynie inspirowane są przekonaniami religijnymi, światopoglądowymi lub niewyznaniowymi, takich jak oparte na wierze niekomercyjne organizacje charytatywne.
- (22) Należy domniemywać istnienie uzasadnionego interesu w dostępie do mechanizmu składania skarg oraz do administracyjnego i sądowego środka ochrony prawnej w przypadku osób, które są lub były bezpośrednio zaangażowane w działalność organizacji niekomercyjnej, takich jak ich założyciele, dyrektorzy, członkowie personelu, a także wszystkie osoby, które mają legitymację procesową w postępowaniach dotyczących działalności organizacji niekomercyjnej. Domniemanie to powinno istnieć również w odniesieniu do beneficjentów działalności organizacji niekomercyjnej, w przypadku gdy tacy beneficjenci mogą nie być członkami, ale są lub byli usługobiorcami lub podlegają decyzjom organizacji mającym wpływ na ich codzienne życie. Mogą do nich należeć pacjenci lub mieszkańcy obiektów lub schronisk prowadzonych przez organizacje niekomercyjne, lub osoby otrzymujące w ramach działalności charytatywnej dary takie jak żywność lub odzież.
- (23) Krajowe instytucje praw człowieka są niezależnymi instytucjami ustanowionymi na mocy prawa i zgodnie z zasadami paryskimi przyjętymi w 1993 r. przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych. Są upoważnione do ochrony i promowania praw człowieka na szczeblu krajowym zgodnie z międzynarodowymi normami i standardami w dziedzinie praw człowieka.
- (24) Swoboda organizacji niekomercyjnych w zakresie określania własnych celów i działalności opiera się na międzynarodowych i regionalnych standardach praw człowieka. Oznacza to również, że organizacje te mają swobodę określania zakresu swojej działalności, na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym, jak i międzynarodowym, oraz przystępowania do innych organizacji, federacji i konfederacji organizacji.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

- (25) Informacje dotyczące tożsamości założycieli i członków organizacji niekomercyjnych, którzy są osobami fizycznymi, mogą stanowić informacje szczególnie chronione. Państwa członkowskie powinny dopilnować, aby jakiegokolwiek wymogi, których skutkiem jest przetwarzanie takich danych osobowych, nie naruszały rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽³⁾ (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), a w szczególności jego art. 9;
- (26) Każda osoba powinna mieć swobodę decydowania o przystąpieniu do organizacji niekomercyjnej lub pozostaniu w niej, a organizacje powinny mieć swobodę określania zasad członkostwa, jedynie z zastrzeżeniem zasady niedyskryminacji. Członkostwo w organizacji niekomercyjnej nie powinno stanowić podstawy do stosowania kar lub środków ograniczających, chyba że jest to konsekwencją egzekwowania przepisów prawa karnego.
- (27) Zasady dotyczące organizacji niekomercyjnych powinny być zgodne z zasadą niedyskryminacji. Obejmuje to obowiązki państw członkowskich zadbania o to, by żadnej osoby lub grupy osób, które chciałyby utworzyć stowarzyszenie, nie stawiano w sytuacji nienależycie uprzywilejowanej lub niekorzystnej względem innej osoby lub grupy osób.
- (28) Wdrażania przepisów dotyczących organizacji niekomercyjnych powinny podejmować się organy regulacyjne, które działają bezstronnie, niezależnie i terminowo zgodnie z prawem do dobrej administracji. Decyzje i akty wpływające na wykonywanie przez organizacje niekomercyjne ich praw i obowiązków powinny podlegać niezależnej kontroli, w tym przez sąd lub trybunał.
- (29) Uproszczenie i złagodzenie biurokracji i wymogów regulacyjnych, poszanowanie samorządowego charakteru organizacji niekomercyjnych, zapewnienie, by wymogi te nie były nadmiernie uciążliwe, usprawnienie przepisów dotyczących tworzenia, rejestracji i wyrejestrowywania oraz modernizacja powiązanych procedur i systemów są konieczne, aby zapewnić warunki sprzyjające działalności organizacji niekomercyjnych w całej Unii oraz zwiększyć przejrzystość i zaufanie do sektora. W tym celu w niniejszej dyrektywie należy ustanowić ogólne obowiązki w odniesieniu do uproszczenia przepisów administracyjnych, jak również szczególne obowiązki w odniesieniu do niektórych aspektów ram regulacyjnych.
- (30) Organizacje niekomercyjne wnoszące wkład na rzecz pożytku publicznego odgrywają szczególnie ważną rolę i dlatego należy im przyznać uprzywilejowane traktowanie we wszystkich państwach członkowskich na jednolitych warunkach.
- (31) Zgodnie z zasadą konieczności i proporcjonalności ograniczeń prawa do zrzeszania się zakaz i rozwiązanie organizacji niekomercyjnych powinny zawsze być środkami ostatecznymi i nigdy nie powinny być konsekwencją drobnych naruszeń, które można naprawić lub usunąć.
- (32) Należy ustanowić zbiór przepisów dotyczących równego traktowania oraz przekształceń i fuzji transgranicznych w odniesieniu do organizacji niekomercyjnych, aby ułatwić ich mobilność w całej Unii.
- (33) Wolność zrzeszania się jest prawem podstawowym i chociaż prawo krajowe państw członkowskich może nie uznawać stowarzyszeń, które nie zostały formalnie utworzone, nie powinno to wpływać na prawo takich stowarzyszeń do istnienia i prowadzenia działalności na ich terytorium.
- (34) Organizacje niekomercyjne mają prawo istnienia i prowadzenia działalności zgodnie z europejską konwencją praw człowieka i Kartą, nawet jeżeli organy państwa członkowskiego, w którym prowadzą one działalność, arbitralnie odmawiają ich rejestracji.
- (35) Organizacje niekomercyjne powinny mieć swobodę poszukiwania, otrzymywania i korzystania z zasobów finansowych, materialnych i ludzkich, zarówno krajowych, jak i zagranicznych, do prowadzenia swojej działalności. Organizacje niekomercyjne w całej Unii zgłaszają rosnące trudności w dostępie do zasobów, w tym do finansowania publicznego, a w coraz większej liczbie państw członkowskich pojawiają się obawy co do proporcjonalności przyjęcia rygorystycznych przepisów dotyczących dostępu organizacji niekomercyjnych do finansowania zagranicznego. W niektórych przypadkach organizacje charytatywne zgłaszają ponadto trudności w przekazywaniu darowizn lub dotacji. Konieczne jest zatem ustanowienie zasad i standardów dotyczących finansowania organizacji

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

niekomercyjnych, w tym w odniesieniu do dostępu do zasobów prywatnych i finansowania publicznego oraz korzystania z nich, prowadzenia działalności gospodarczej oraz zakazu nieuzasadnionego ograniczania finansowania transgranicznego zgodnie z postanowieniami przepisami o swobodnym przepływie kapitału zawartymi w Traktatach.

- (36) Artykuł 63 TFUE oraz art. 7, 8 i 12 Karty chronią organizacje niekomercyjne przed dyskryminującymi, niepotrzebnymi i nieuzasadnionymi ograniczeniami dostępu do zasobów i swobodnego przepływu kapitału w Unii. Dotyczy to również możliwości poszukiwania, zabezpieczania i wykorzystywania zasobów zarówno krajowych, jak i zagranicznych, co ma zasadnicze znaczenie dla istnienia i funkcjonowania każdego podmiotu prawnego. Zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 18 czerwca 2020 r. w sprawie C-78/18, Komisja Europejska przeciwko Węgrom⁽⁴⁾, ograniczenia można nakładać tylko w celu ochrony porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego i powinny być one proporcjonalne do celu, jakim jest ochrona takich interesów, oraz stanowić jak najmniej inwazyjne środki służące osiągnięciu zamierzonego celu. Odnosi się to między innymi do ograniczeń wynikających z przepisów dotyczących zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, które są stosowane zgodnie z zasadami konieczności i proporcjonalności, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązków w zakresie oceny ryzyka wynikających z prawa międzynarodowego i unijnego. W związku z tym państwa członkowskie nie powinny stosować nieuzasadnionych, zbyt inwazyjnych lub zakłócających środków, w tym wymogów w zakresie sprawozdawczości, które nakładają nadmierne lub kosztowne obciążenia na organizacje. Z uwagi na interes publiczny polegający na zapewnieniu przejrzystości, w szczególności w odniesieniu do organizacji, które mają wpływ na życie publiczne i debatę publiczną, organizacje niekomercyjne podlegają obowiązkom sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji dotyczących przedstawicieli organów zarządzających, postanowień statutu i finansowania. Takie obowiązki sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji nie mogą skutkować ograniczeniem praw i obowiązków organizacji niekomercyjnych.
- (37) W swoim orzecznictwie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) uznaje stosowanie zasady swobodnego przepływu kapitału do celów leżących w interesie publicznym; zgodnie z jego wykładnią podstawowych wolności zagwarantowanych w TUE i TFUE zasada niedyskryminacji ma zastosowanie do darczyńców i organizacji pożytku publicznego w Unii, w tym w odniesieniu do traktowania podmiotów pożytku publicznego i ich darczyńców pod względem podatkowym⁽⁵⁾. Zatem w przypadku gdy przepisy krajowe nadal dyskryminują organizacje niekomercyjne lub stosują wobec nich kosztowne i uciążliwe procedury, stanowi to naruszenie prawa Unii.
- (38) Organizacje niekomercyjne i ich członkowie powinni w pełni korzystać z prawa do prywatności i poufności. Chociaż ochrona, jaką dają unijne i krajowe przepisy dotyczące przetwarzania danych osobowych ma już zastosowanie do organizacji niekomercyjnych, należy ustanowić minimalne gwarancje, w szczególności w odniesieniu do poufności członkostwa w organizacjach niekomercyjnych oraz publicznego ujawniania poufnych i szczególnie chronionych informacji. Państwa członkowskie powinny zakazać wszelkich form nadzoru nad organizacjami niekomercyjnymi poza ramami prawa karnego.
- (39) Należy w terminowy i znaczący sposób konsultować się z organizacjami niekomercyjnymi w sprawie wprowadzania, przeglądu i wdrażania wszelkich przepisów, polityk i praktyk mających wpływ na ich działalność, w tym w odniesieniu do transpozycji i wdrażania przepisów niniejszej dyrektywy. W tym celu należy nawiązać regularny i przejrzysty dialog obywatelski na wszystkich szczeblach rządu.
- (40) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw pracowników, w tym praw przysługujących im w przypadku upadłości i dotyczących wynagrodzeń. Pracodawcy są zobowiązani wypełniać swoje obowiązki niezależnie od formy, w jakiej prowadzą działalność.
- (41) Na mocy niniejszej dyrektywy wprowadza się normy minimalne, a państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyjmowania lub utrzymania w mocy przepisów korzystniejszych dla organizacji niekomercyjnych, o ile takie przepisy pozostają bez uszczerbku dla obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy. Transpozycja niniejszej dyrektywy nie powinna stanowić w żadnych okolicznościach podstawy uzasadniającej zmniejszenie poziomu ochrony przyznanej już na mocy prawa krajowego organizacjom niekomercyjnym w dziedzinach, do których ma ona zastosowanie.

(4) Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 18 czerwca 2020 r., Komisja przeciwko Węgrom, C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

(5) Stauffer:C-386/04 Centro di Musicologia Walter Stauffer/Finanzamt München für Körperschaften [2006] ECR I-8203; Hein-Persche:C-318/07 Hein Persche/Finanzamt Lüdenscheid [2009] ECR I-359 i Missionswerk: C-25/10 Missionswerk WernerHeukelbach eV/Belgien [2011] 2 C.M.L.R. 35.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

- (42) Na mocy art. 26 ust. 2 TFUE rynek wewnętrzny ma obejmować obszar bez granic wewnętrznych, w którym jest zapewniony swobodny przepływ towarów i usług. Organizacje niekomercyjne w coraz większym stopniu przyczyniają się do rozwoju rynku wewnętrznego, w tym angażując się w działalność transgraniczną i międzynarodową. Art. 114 TFUE jest zatem właściwą podstawą prawną przyjęcia środków niezbędnych do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego.
- (43) Niniejsza dyrektywa gwarantuje poszanowanie, wsparcie i ochronę praw podstawowych i zasad wiążących Unię i jej państwa członkowskie zgodnie z art. 6 TUE, uznanych w szczególności w Karcie. Niniejsza dyrektywa ma w szczególności na celu wdrożenie art. 12 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej dotyczącego prawa do wolności zgromadzania się i stowarzyszania się oraz art. 11 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej dotyczącego prawa do wolności wypowiedzi i informacji, które należy interpretować zgodnie z odnoszonymi postanowieniami europejskiej konwencji praw człowieka. W związku z tym istotne jest, aby przepisy niniejszej dyrektywy były wdrażane i stosowane zgodnie z obowiązkiem nieograniczania w nieuzasadnionych przypadkach oraz ułatwiania korzystania z prawa do wolności zgromadzania się i stowarzyszania się oraz wypowiedzi i informacji oraz zapewnienia pełnego poszanowania innych podstawowych praw i zasad, w tym między innymi prawa do ochrony danych osobowych, swobody prowadzenia działalności gospodarczej, prawa do niedyskryminacji, prawa do dobrej administracji, prawa do skutecznego środka odwoławczego i prawa do obrony.
- (44) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie ustanowienie minimalnych norm dla organizacji niekomercyjnych mających siedzibę w Unii, nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, lecz raczej z uwagi na rozmiary i skutki niniejszej dyrektywy możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie unijnym, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Rozdział I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Cel

Niniejsza dyrektywa ma na celu dostarczenie wspólnego zestawu środków dla organizacji niekomercyjnych mających siedzibę w Unii, aby stworzyć im sprzyjające warunki, w których organizacje te będą mogły przyczynić się do funkcjonowania rynku wewnętrznego. Dąży ona do zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do niektórych aspektów celów i działań, rejestracji, operacji, finansowania, sprawozdawczości i transgranicznej działalności organizacji niekomercyjnych.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do organizacji niekomercyjnych mających siedzibę w Unii.
2. Zgodnie z niniejszą dyrektywą termin „organizacja niekomercyjna” oznacza dobrowolne i stałe stowarzyszenia osób fizycznych lub prawnych mających wspólny interes, działalność lub cel, jak również organizacje, które nie opierają się na członkostwie i których aktywa są przeznaczone do osiągnięcia określonego celu, takie jak fundacje, które niezależnie od formy, w jakiej stowarzyszenia lub organizacje zostały zarejestrowane:
 - a) realizują główny cel, który nie polega na generowaniu zysku, co oznacza, że jeżeli działalność organizacji przyniesie jakiegokolwiek zyski, nie mogą one jako takie być rozdzielone między jej członków, założycieli lub jakiegokolwiek inne podmioty prywatne, lecz muszą być inwestowane w realizację jej celów;
 - b) są niezależne w takim sensie, że organizacje nie stanowią części struktury rządowej ani administracyjnej i są wolne od wszelkiej niezgodnej z prawem ingerencji państwa lub wpływu interesów handlowych. Finansowanie przez rząd nie wyklucza uznania organizacji za niezależną, o ile takie finansowanie nie ma wpływu na autonomię jej funkcjonowania i podejmowania przez nią decyzji;
 - c) są samorządne w takim sensie, że organizacja posiada strukturę instytucjonalną, która umożliwia jej pełne wykonywanie wewnętrznych i zewnętrznych funkcji organizacyjnych oraz podejmowanie podstawowych decyzji w sposób autonomiczny i bez niezgodnej z prawem ingerencji państwa lub innych podmiotów zewnętrznych.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

3. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do organizacji niekomercyjnych spełniających kryteria określone w ust. 2, niezależnie od tego, czy są one oparte na członkostwie, oraz niezależnie od tego, czy są zarejestrowane lub posiadają osobowość prawną na mocy prawa państwa członkowskiego, w którym mają siedzibę.
4. Partie polityczne są wyłączone z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy.
5. Związki zawodowe i zrzeszenia związków zawodowych są wyłączone z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy.
6. Organizacje mające przede wszystkim cel religijny, filozoficzny lub niewyznaniowy są wyłączone z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy. Wyłączenie to nie ma jednak zastosowania do innych organizacji niemających takiego konkretnego celu, których wartości i cele wynikają z przekonań religijnych, filozoficznych lub niewyznaniowych.

Artykuł 3

Związki z innymi przepisami prawa Unii

1. Państwa członkowskie stosują przepisy niniejszej dyrektywy zgodnie z postanowieniami traktatu dotyczącymi prawa przedsiębiorczości i swobodnego przepływu usług oraz odpowiednimi aktami Unii regulującymi wykonywanie takich praw, w tym z dyrektywą 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁶⁾ dotyczącą usług na rynku wewnętrznym.
2. Niniejsza dyrektywa nie narusza unijnych i krajowych przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, w szczególności rozporządzenia (UE) 2016/679, ani odnośnych przepisów prawa krajowego.

Rozdział II

Obowiązki ogólne

Artykuł 4

Normy minimalne

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organizacje niekomercyjne mające siedzibę w Unii korzystały z minimalnych gwarancji przewidzianych w niniejszej dyrektywie.
2. Ograniczenia minimalnych gwarancji przewidzianych w niniejszej dyrektywie można wprowadzać wyłącznie wtedy, gdy są konieczne i proporcjonalne w takim sensie, że odpowiadają celom interesu ogólnego uznawanym przez prawo Unii lub wynikają z potrzeby ochrony praw i wolności innych osób.
3. Niniejsza dyrektywa nie narusza prawa państw członkowskich do przyjmowania lub utrzymania w mocy przepisów korzystniejszych dla organizacji niekomercyjnych, o ile takie przepisy pozostają bez uszczerbku dla obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy.

Artykuł 5

Niedyskryminacja

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby ich przepisy i praktyki administracyjne regulujące działalność organizacji niekomercyjnych, w tym ich zakładanie, rejestrację, operacje, finansowanie, traktowanie finansowe i podatkowe lub ulgi podatkowe oraz działalność transgraniczną, nie dyskryminowały organizacji niekomercyjnych ze względu na miejsce ich siedziby.
2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze i praktyki administracyjne regulujące działalność organizacji niekomercyjnych, w tym ich zakładanie, rejestrację, operacje, finansowanie i działalność transgraniczną, nie dyskryminowały żadnej grupy ani żadnej osoby z jakichkolwiek względów, takich jak wiek, urodzenie, kolor skóry, płeć, orientacja seksualna, tożsamość płciowa, stan zdrowia, status imigracyjny lub status rezydenta, język, pochodzenie narodowe, etniczne lub społeczne, poglądy polityczne lub inne, niepełnosprawność fizyczna lub umysłowa, majątek, rasa, religia lub światopogląd czy inny status.

Artykuł 6

Uproszczenie procedur administracyjnych

1. Państwa członkowskie uproszczają, w możliwym zakresie, krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne regulujące zakładanie, rejestrację, operacje, finansowanie, obowiązki sprawozdawcze i działalność transgraniczną organizacji niekomercyjnych, tak aby zagwarantować ochronę prawa zrzeszania się na wszystkich szczeblach oraz aby usunąć wszelkie przeszkody i bezpodstawną dyskryminację, które wpływają na zdolność osób prawnych lub fizycznych lub

⁽⁶⁾ Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36).

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

grup takich osób, bez względu na ich przynależność państwową, do zakładania, rejestrowania lub prowadzenia działalności organizacji niekomercyjnej na terytorium tych państw, na przykład w celu umożliwienia dostępu do usług bankowych i finansowych, a także zagwarantowania bezpiecznych i chronionych kanałów transgranicznego przekazywania darowizn na cele filantropijne oraz alokacji aktywów zarówno w Unii, jak i poza jej terytorium.

2. Państwa członkowskie zapewniają organizacjom niekomercyjnym założonym, zarejestrowanym lub prowadzącym działalność na ich terytorium dostęp do systemów identyfikacji elektronicznej do celów przeprowadzania procedur administracyjnych, zgodnie z odpowiednimi przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014⁽⁷⁾ (rozporządzenie eIDAS).

Artykuł 7

Prawo do dobrej administracji

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby stosowanie krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych i praktyk administracyjnych regulujących zakładanie, rejestrację, operacje, finansowanie, obowiązki sprawozdawczości i działalność transgraniczną organizacji niekomercyjnych mających siedzibę, zarejestrowanych lub prowadzących działalność na ich terytorium podlegało kontroli organu regulacyjnego, którego uprawnienia i funkcje są jasno określone w prawie i wykonywane zgodnie z prawem do dobrej administracji, w tym w odniesieniu do prawa każdej osoby do bezstronnego i sprawiedliwego rozpatrzenia swojej sprawy w rozsądnym terminie.

2. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby organizacje niekomercyjne, w przypadku których stwierdzono naruszenie krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych lub praktyk administracyjnych regulujących zakładanie, rejestrację, operacje, finansowanie, obowiązki sprawozdawcze i działalność transgraniczną organizacji niekomercyjnych, otrzymywały odpowiednie powiadomienie o domniemanym naruszeniu i miały wystarczającą możliwość skorygowania naruszeń o charakterze administracyjnym.

3. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby przepisy i praktyki dotyczące kontroli organizacji niekomercyjnych i nadzoru nad nimi były przewidziane prawem i proporcjonalne do uzasadnionych celów, jakim służą. Obejmuje to dopilnowanie, aby takie przepisy i praktyki nie były, co do zasady, bardziej rygorystyczne niż te mające zastosowanie do przedsiębiorstw prywatnych, a ich wdrażanie nie kolidowało z wewnętrznym zarządzaniem organizacjami niekomercyjnymi i nie powodowało nadmiernych obciążeń administracyjnych lub finansowych dla zainteresowanych organizacji.

4. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby kontrola organizacji niekomercyjnych i ich rejestrowanie były prowadzone przez wyznaczone organy nadzorcze, których uprawnienia i funkcje są jasno określone przepisami prawa i wykonywane niezależnie i zgodnie z prawem do dobrej administracji, w tym w odniesieniu do podstaw ewentualnych inspekcji i audytów, czasu trwania i zakresu inspekcji i audytów oraz uprawnień urzędników dokonujących inspekcji i audytu.

5. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia łatwego publicznego dostępu do wyczerpujących i łatwo zrozumiałych informacji na temat krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych i praktyk administracyjnych regulujących zakładanie, rejestrację, operacje, finansowanie, obowiązki sprawozdawczości i działalność transgraniczną organizacji niekomercyjnych mających siedzibę, zarejestrowanych lub prowadzących działalność na ich terytorium, a także kompetencji, procedur i funkcjonowania właściwych organów regulacyjnych i nadzorczych.

Artykuł 8

Prawo do skutecznego środka odwoławczego

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie osoby mające uzasadniony interes związany z tworzeniem, rejestracją, operacjami, finansowaniem, obowiązkami sprawozdawczymi i transgraniczną działalnością organizacji niekomercyjnych mających siedzibę, zarejestrowanych lub działających na terytorium państwa członkowskiego miały dostęp do skutecznych mechanizmów składania skarg przed właściwym niezależnym organem, takim jak rzecznik praw obywatelskich lub krajowa instytucja praw człowieka, w celu uzyskania pomocy w dochodzeniu swoich praw, oraz miały dostęp do skutecznych administracyjnych i sądowych środków odwoławczych w celu odwołania się od tych aktów lub decyzji, które mają wpływ na wykonywanie przysługujących im praw i obowiązków. Do takich osób należą organizacje niekomercyjne, ich założyciele, dyrektorzy, członkowie personelu oraz beneficjenci działalności organizacji niekomercyjnych.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 73).

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby odwołanie od decyzji lub zaskarżenie decyzji o zakazie prowadzenia działalności lub rozwiązaniu organizacji niekomercyjnej, o zawieszeniu jej działalności lub o zamrożeniu jej aktywów lub podważenie takiej decyzji co do zasady miały skutek zawieszający taką decyzję, chyba takie zawieszenie skutkuje uniemożliwieniem egzekwowania przepisów prawa karnego.
3. Państwa członkowskie przyjmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia, aby organizacjom niekomercyjnym posiadającym osobowość prawną przyznano legitymację procesową przed sądami krajowymi, w tym, w stosownych przypadkach, możliwość składania zeznań przed sądem w charakterze świadka.
4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organizacje niekomercyjne, które nie posiadają osobowości prawnej, mogły być reprezentowane przez wyznaczone osoby przed właściwymi organami krajowymi i sądami w celu uzyskania dostępu do środków odwoławczych, o których mowa w niniejszym artykule.

Rozdział III

Ramy regulacyjne

Artykuł 9

Cele i działania

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organizacje niekomercyjne, które działają na ich terytorium, mogły swobodnie określać swoje cele i prowadzić działalność niezbędną do ich osiągnięcia, z wyjątkiem ograniczeń wynikających z nadzwyczajnych względów bezpieczeństwa publicznego. Państwa członkowskie usuwają wszelkie przeszkody lub ograniczenia, które mają wpływ na zdolność organizacji niekomercyjnych do realizacji tych celów i prowadzenia takiej działalności.
2. Państwa członkowskie zapewniają organizacjom niekomercyjnym znajdującym się na ich terytorium swobodę określania zakresu ich działalności, niezależnie od tego, czy jest to zakres lokalny, regionalny, krajowy czy międzynarodowy.
3. Państwa członkowskie dopilnowują, aby wszelkie formalności regulujące tworzenie i działalność organizacji niekomercyjnej na ich terytorium, przewidziane w krajowych przepisach ustawowych, wykonawczych lub praktykach administracyjnych, nie stanowiły nadmiernego obciążenia finansowego ani administracyjnego. W przypadku organizacji nieopierających się na członkostwie obejmuje to możliwość zgodnego z prawem ustanowienia takich organizacji w drodze darowizny lub zapisu.
4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organizacje niekomercyjne znajdujące się na ich terytorium mogły stać się członkami innej organizacji niekomercyjnej, federacji lub konfederacji założonych lub zarejestrowanych na ich terytorium lub na terytorium innego państwa członkowskiego oraz dopilnowują, aby członkostwo takie nie powodowało żadnych niekorzystnych skutków dla danej organizacji.

Artykuł 10

Członkostwo

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby każda osoba fizyczna lub prawna mogła ubiegać się o członkostwo w organizacji niekomercyjnej założonej, zarejestrowanej lub prowadzącej działalność na ich terytorium zgodnie ze statutem i aktem założycielskim tej organizacji, o ile jest to możliwe ze względu na jej formę prawną organizacji, oraz by mogła swobodnie korzystać z praw członkowskich, z zastrzeżeniem postanowień statutu i ograniczeń regulacyjnych organizacji.
2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby nie stosowano żadnych kar ani środków ograniczających w związku z członkostwem w organizacji niekomercyjnej założonej, zarejestrowanej lub prowadzącej działalność na ich terytorium zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i praktykami administracyjnymi, z wyjątkiem sytuacji, gdy skutki takie wynikają z egzekwowania przepisów prawa karnego.
3. Państwa członkowskie zapewniają organizacjom niekomercyjnym założonym, zarejestrowanym lub prowadzącym działalność na ich terytorium swobodę decydowania o ich członkostwie. Może to obejmować określenie szczególnych wymogów dla członków w oparciu o rozsądne i obiektywne kryteria.

Artykuł 11

Statut

1. Państwa członkowskie zapewniają organizacjom niekomercyjnym założonym, zarejestrowanym lub prowadzącym działalność na ich terytorium swobodę przyjmowania własnych statutów, konstytucji i przepisów, w tym zasad określających ich wewnętrzną strukturę zarządzania oraz wybór ich zarządów i przedstawicieli.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze i praktyki administracyjne dotyczące statutów organizacji niekomercyjnych nie nakładały na takie organizacje wymogu podawania w ich statucie informacji innych niż:

- a) nazwa i adres (siedziba statutowa) organizacji;
- b) cele i działalność organizacji;
- c) zasady zarządzania organizacją, uprawnienia jej organów zarządzających oraz, w stosownych przypadkach, wyznaczenie osoby lub osób uprawnionych do działania w jej imieniu;
- d) prawa i obowiązki członków organizacji;
- e) data przyjęcia statutu oraz nazwa i adres siedziby statutowej członków założycieli, w przypadku osób prawnych;
- f) procedura mająca zastosowanie do zmiany statutu; oraz
- g) procedury mające zastosowanie do rozwiązania organizacji lub połączenia jej z inną organizacją niekomercyjną.

3. Organizacje niekomercyjne mogą być zobowiązane do ujawniania i upubliczniania, w statucie lub przez składanie rocznych sprawozdań, dalszych informacji na temat ich operacji, funkcjonowania, składu organów zarządzających, przedstawicieli i finansowania, w zakresie, w jakim odpowiada to realizacji celu leżącego w interesie ogólnym, z zastrzeżeniem zasady proporcjonalności, w szczególności w odniesieniu do celów i działalności organizacji.

Artykuł 12

Osobowość prawna

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organizacja niekomercyjna znajdująca się na ich terytorium miała swobodę decydowania o tym, czy nabyć osobowość prawną, niezależnie od tego, że państwa członkowskie mogą określić, które formy organizacji posiadają osobowość prawną.

2. W przypadku gdy organizacja niekomercyjna nabyła osobowość prawną, państwa członkowskie dopilnowują, aby osobowość prawna tej organizacji była wyraźnie odróżniana od osobowości prawnej jej członków, założycieli lub innych osób prawnych powiązanych z taką organizacją.

3. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby rejestracja, w razie konieczności, lub finalizacja aktu założycielskiego były wystarczające do uzyskania przez organizację niekomercyjną osobowości prawnej.

4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby uprzednia zgoda nigdy nie była warunkiem wstępnym nabycia osobowości prawnej przez organizację niekomercyjną ani wykonywania tej zdolności prawnej.

5. Państwa członkowskie dopilnowują, aby grupy osób fizycznych lub prawnych, które współpracują ze sobą i nie dążą do uzyskania osobowości prawnej, nie były uznawane za organizację niekomercyjną posiadającą osobowość prawną wyłącznie w celu poddania tych osób krajowym przepisom ustawowym, wykonawczym lub praktykom administracyjnym i w ten sposób regulowania ich działalności, finansowania i działalności transgranicznej i wpływania na nie, chyba że istnieją podstawy do twierdzenia, że zgodnie z prawem krajowym dana organizacja niekomercyjna jest organizacją przestępczą.

Artykuł 13

Rejestracja

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby formalna rejestracja nie była warunkiem wstępnym lub przeszkodą do tworzenia lub działania organizacji niekomercyjnych mających siedzibę lub prowadzących działalność na ich terytorium.

2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby procedury rejestracji organizacji nienastawionych na zysk na ich terytorium były dostępne, przyjazne dla użytkownika i przejrzyste.

3. Państwa członkowskie dopilnowują, aby formalności związane z rejestracją organizacji nienastawionych na zysk mających siedzibę na ich terytorium zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub praktykami administracyjnymi nie stanowiły nadmiernego obciążenia administracyjnego. Obejmuje to ustanowienie mechanizmu milczącej zgody mającego zastosowanie w ciągu 30 dni od złożenia wniosku o rejestrację i powstrzymanie się od wprowadzania wymogów dotyczących ponownej rejestracji i odnowienia rejestracji.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby opłaty mające zastosowanie do rejestracji organizacji nienastawionych na zysk nie przekraczały związanych z tym kosztów administracyjnych i w żadnym wypadku nie stanowiły nadmiernego obciążenia finansowego, z zastrzeżeniem zasady proporcjonalności.
5. Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki, aby zapewnić możliwość rejestracji organizacji niekomercyjnych, które mają siedzibę na ich terytorium, za pomocą środków elektronicznych, przy czym rejestracja powinna być również możliwa za pomocą środków nieelektronicznych.
6. Państwa członkowskie dopilnowują, aby osobiste stawiennictwo przed sądem lub innym właściwym organem krajowym w celu rejestracji organizacji niekomercyjnej było wymagane jedynie wówczas, gdy jest to niezbędne do ustalenia tożsamości wnioskodawcy.
7. Państwa członkowskie dopilnowują, aby wnioskodawcy, którzy zamieszkują lub posiadają siedzibę statutową w innym państwie członkowskim i którzy są zobowiązani stawić się przed sądem lub innym właściwym organem krajowym do celów rejestracji organizacji nienastawionej na zysk, mogli to uczynić przed właściwym sądem lub innym właściwym organem w państwie członkowskim ich zamieszkania oraz aby takie stawiennictwo zostało uznane za wystarczające do celów rejestracji w rejestrującym państwie członkowskim.
8. Państwa członkowskie prowadzą publicznie dostępną bazę danych zarejestrowanych organizacji niekomercyjnych, zawierającą informacje statystyczne na temat liczby przyjętych i odrzuconych wniosków, z należyтым uwzględnieniem zasad ochrony danych i prawa do prywatności.

Artykuł 14

Status organizacji pożytku publicznego

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organizacja niekomercyjna mająca siedzibę lub zarejestrowana w państwie członkowskim Unii mogła ubiegać się o uznanie jej za przyczyniającą się do pożytku publicznego i uzyskać odpowiedni status zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub praktykami administracyjnymi, wyłącznie na podstawie jej deklarowanego lub faktycznego celu, struktury i działalności związanej z terytorium państwa członkowskiego przyznającego status.
2. Państwa członkowskie przyjmują krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze lub praktyki administracyjne, niezbędne do tego, by umożliwić uznanie organizacji niekomercyjnych za wnoszące wkład na rzecz pożytku publicznego i przyznanie im odpowiedniego statusu, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - a) cel organizacji i jej faktyczna działalność zmierzają do osiągnięcia celu pożytku publicznego, który służy dobru społeczeństwa lub jego części, a tym samym jest korzystny dla dobra publicznego, z wyjątkiem sytuacji, gdy taka działalność ma systematycznie i bezpośrednio przynosić korzyści strukturom określonej partii politycznej. Za cel pożytku publicznego uznaje się między innymi następujące cele:
 - (i) sztuka, kultura lub ochrona miejsc o znaczeniu historycznym;
 - (ii) ochrona środowiska i działania dotyczące zmiany klimatu;
 - (iii) propagowanie i ochrona praw podstawowych i wartości Unii, w tym demokracji i praworządności, przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, religię, niepełnosprawność, orientację seksualną lub inne względy;
 - (iv) sprawiedliwość społeczna, włączenie społeczne i ubóstwo, w tym przeciwdziałanie ubóstwu lub łagodzenie jego skutków;
 - (v) pomoc humanitarna, w tym pomoc w przypadku klęsk żywiołowych;
 - (vi) pomoc rozwojowa i współpraca rozwojowa;
 - (vii) ochrona słabszych grup społecznych, w tym dzieci, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub korzystających z niej oraz osób w sytuacji bezdomności, a także pomoc i wsparcie dla tych grup;
 - (viii) ochrona zwierząt;
 - (ix) nauka, badania naukowe oraz innowacje;
 - (x) kształcenie, szkolenie i angażowanie młodzieży;
 - (xi) promowanie i ochrona zdrowia i dobrego samopoczucia, w tym świadczenie opieki medycznej;

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

- (xii) ochrona konsumentów;
 - (xiii) sport amatorski i jego popularyzacja.
- b) nadwyżka z jakiegokolwiek działalności gospodarczej lub innej działalności przynoszącej dochód, generowana przez organizację niekomercyjną, jest wykorzystywana wyłącznie do promowania celów organizacji pożytku publicznego;
- c) w przypadku rozwiązania organizacji niekomercyjnej zabezpieczenia ustawowe gwarantują, że cały jej majątek będzie nadal służył celom pożytku publicznego;
- d) członkowie struktur zarządzających organizacją, którzy nie są pracownikami, nie są uprawnieni do wynagrodzenia wykraczającego poza odpowiedni zwrot kosztów.
3. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organizacja nienastawiona na zysk uznana za wnoszącą wkład na rzecz pożytku publicznego i posiadająca odpowiedni status zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub praktykami administracyjnymi mogła utracić taki status jedynie wówczas, gdy właściwy organ regulacyjny przedstawi wystarczające dowody na to, że organizacja nienastawiona na zysk przestała spełniać warunki określone w ust. 2.

Artykuł 15

Zakończenie i zakaz działalności oraz rozwiązanie

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby istnienie organizacji nienastawionej na zysk mogło zostać zakończone wyłącznie na mocy decyzji jej członków lub w drodze decyzji sądu lub trybunału.
2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby przymusowe zakończenie działalności, jej zakaz lub rozwiązanie organizacji nienastawionej na zysk mogło być jedynie skutkiem naruszenia prawa krajowego, które nie może zostać naprawione ani usunięte.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przymusowe zakończenie działalności, jej zakaz lub rozwiązanie organizacji nienastawionej na zysk mogło być jedynie skutkiem upadłości, długotrwałej nieaktywności lub poważnego naruszenia zasad bezpieczeństwa publicznego, uznanego w prawie Unii.
4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby indywidualne nadużycia założycieli, dyrektorów, członków personelu lub członków organizacji nienastawionej na zysk, jeżeli nie działają oni w imieniu organizacji, nie skutkowały co do zasady przymusowym zakończeniem działalności, jej zakazem i rozwiązaniem organizacji.
5. Ochrona przewidziana w niniejszym artykule ma również zastosowanie do zawieszenia działalności organizacji niekomercyjnej, jeżeli takie zawieszenie może spowodować zamrożenie działalności organizacji równoznaczne z jej rozwiązaniem.

Rozdział IV

Równe traktowanie i mobilność

Artykuł 16

Równe traktowanie

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organizacje niekomercyjne działające w ramach ich jurysdykcji, które zostały założone lub zarejestrowane w innym państwie członkowskim, były traktowane na równi z organizacjami niekomercyjnymi założonymi lub zarejestrowanymi w ramach ich jurysdykcji, w tym w zakresie dostępu do usług takich jak usługi bankowe, udzielania zezwoleń oraz, w stosownych przypadkach, traktowania finansowego i podatkowego, z zastrzeżeniem obowiązujących krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych i praktyk administracyjnych, jak również dostępu do finansowania działań odbywających się w ramach jurysdykcji danego państwa członkowskiego lub przynoszących korzyści dobru publicznemu tego państwa członkowskiego.
2. Do celów ust. 1 państwa członkowskie nie wymagają od organizacji niekomercyjnych, które zostały założone lub zarejestrowane w innym państwie członkowskim, lecz działają w ramach ich jurysdykcji, dostarczenia innych dowodów niż dowód siedziby lub rejestracji jako organizacja niekomercyjna w innym państwie członkowskim.

Artykuł 17

Zasada niearbitralnego traktowania

Państwa członkowskie dopilnowują, aby przepisy krajowe dotyczące organizacji niekomercyjnych mających siedzibę, zarejestrowanych lub działających na ich terytorium nie prowadziły do nieuzasadnionej dyskryminacji opartej wyłącznie na politycznie pożądanym celach organizacji, dziedzinie jej działalności lub źródłach jej finansowania.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

Artykuł 18

Transgraniczna mobilność i ciągłość

1. Państwa członkowskie eliminują wszelkie przeszkody, które wpływają na korzystanie przez organizacje niekomercyjne ustanowione lub zarejestrowane w innym państwie członkowskim z prawa do swobody przedsiębiorczości, swobodnego przepływu usług i swobodnego przepływu kapitału na ich terytorium. Nie ogranicza to kompetencji państw członkowskich do wprowadzenia wymogu, aby organizacja niekomercyjna uzyskała status formalny, nabyła osobowość prawną lub została wpisana do rejestru krajowego, zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskiego, w którym została utworzona lub zamierza prowadzić działalność.
2. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zadbania, aby organizacja niekomercyjna zarejestrowana w innym państwie członkowskim miała prawo:
 - a) przenieść siedzibę statutową na terytorium tego państwa bez konieczności założenia lub ustanowienia nowego podmiotu prawnego;
 - b) dostępu do uproszczonej procedury rejestracji, która uznaje informacje i dokumenty już dostarczone przez organizację niekomercyjną państwu członkowskiemu, w którym była zarejestrowana wcześniej.

Artykuł 19

Przekształcenia i fuzje transgraniczne

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organizacja nienastawiona na zysk mająca siedzibę lub zarejestrowana w ramach ich jurysdykcji mogła przekształcić się w inną organizację nienastawioną na zysk mającą siedzibę lub zarejestrowaną w innym państwie członkowskim lub połączyć się z taką organizacją, przy czym taka fuzja lub przekształcenie nie będzie skutkowało przymusowym zakończeniem działalności, jej zakazem ani rozwiązaniem organizacji bądź zawieszeniem jej działalności.
2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby w przypadku przekształcenia lub fuzji, o których mowa w ust. 1, przekształcająca lub łącząca się organizacja niekomercyjna miała swobodę ustanowienia siedziby lub prowadzenia działalności w państwie członkowskim przeznaczenia.
3. Państwa członkowskie określają formę prawną, jaką ma przyjąć przekształcona lub połączona organizacja, w oparciu o zasadę równoważności.
4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby w przypadku gdy organizacja nienastawiona na zysk, powstała w wyniku przekształcenia lub połączenia, o których mowa w ust. 1, nie spełnia warunków i wymogów określonych w krajowych przepisach ustawowych, wykonawczych lub praktykach administracyjnych przyjmującego państwa członkowskiego, organizacja ta dysponowała rozsądnym terminem na podjęcie środków niezbędnych do uregulowania swojej sytuacji.
5. Państwa członkowskie dopilnowują, aby ani przekształcenia, ani połączenia transgraniczne nie prowadziły do osłabienia praw pracowniczych i praw związkowych ani do pogorszenia warunków pracy. Dopilnowują one, aby zgodnie z obowiązującymi układami zbiorowymi oraz prawem Unii i prawem krajowym pracodawcy nadal wywiązywali się z obowiązków wobec pracowników i wierzycieli, a pracownicy, wolontariusze, związki zawodowe i przedstawiciele pracowników byli należycie informowani i aby przeprowadzano z nimi konsultacje. W stosownych przypadkach respektuje się i utrzymuje w mocy układy zbiorowe i prawa pracowników do reprezentacji na szczeblu zarządu.

Rozdział V**Finansowanie**

Artykuł 20

Pozyskiwanie funduszy i swobodne korzystanie z aktywów

1. Państwa członkowskie usuwają wszelkie przeszkody, które wpływają na zdolność organizacji nienastawionych na zysk mających siedzibę, zarejestrowanych lub działających na ich terytorium do pozyskiwania, otrzymywania, zbywania lub przekazywania wszelkich zasobów, w tym finansowych, rzeczowych i materialnych, lub pozyskiwania lub przyjmowania zasobów ludzkich, z lub do dowolnego źródła, włączając podmioty krajowe, zagraniczne lub międzynarodowe, niezależnie od tego, czy są to organy publiczne, osoby fizyczne czy podmioty prywatne.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze lub praktyki administracyjne nie prowadziły do różnego traktowania organizacji nienastawionych na zysk ze względu na ich źródła lub przeznaczenie finansowania.
3. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organizacje nienastawione na zysk były uprawnione do posiadania własności i aktywów oraz swobodnego nimi dysponowania, z zastrzeżeniem przepisów krajowych mających zastosowanie do podobnych podmiotów podlegających ich jurysdykcji.
4. Państwa członkowskie minimalizują obciążenia administracyjne związane z transgraniczną alokacją aktywów i umożliwiają organizacjom niekomercyjnym czerpanie zysków z reinwestowania w projekty charytatywne.

Artykuł 21

Finansowanie publiczne

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby finansowanie publiczne było udostępniane i przydzielane organizacjom nienastawionym na zysk w drodze jasnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur.
2. Ustęp 1 ma również zastosowanie do finansowania unijnego wydatkowanego przez państwa członkowskie w ramach zarządzania dzielonego, z zastrzeżeniem przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060⁽⁸⁾.

Artykuł 22

Finansowanie transgraniczne

1. Zgodnie z unijnymi przepisami dotyczącymi swobodnego przepływu kapitału państwa członkowskie dopilnowują, aby organizacje niekomercyjne mające siedzibę, zarejestrowane lub działające na ich terytorium nie ponosiły żadnych negatywnych konsekwencji zabiegania o finansowanie lub otrzymywania finansowania od osób fizycznych lub prawnych zamieszkałych lub posiadających siedzibę w Unii lub EWG, lecz poza ich terytorium.
2. Zgodnie z unijnymi przepisami dotyczącymi swobodnego przepływu kapitału państwa członkowskie dopilnowują, aby osoby fizyczne lub prawne nie ponosiły żadnych negatywnych konsekwencji przekazania środków finansowych organizacjom nienastawionym na zysk mającym siedzibę, zarejestrowanym lub działającym poza ich terytorium.

Artykuł 23

Działania o charakterze gospodarczym

Państwa członkowskie dopilnowują, aby organizacje niekomercyjne mające siedzibę, zarejestrowane lub działające na ich terytorium miały swobodę angażowania się we wszelką zgodną z prawem działalność gospodarczą, biznesową lub handlową, o ile działalność ta wspiera bezpośrednio lub pośrednio ich cele nienastawione na zysk, z zastrzeżeniem wymogów licencyjnych lub regulacyjnych mających ogólnie zastosowanie do danej działalności zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i praktykami administracyjnymi.

Artykuł 24

Sprawozdawczość i przejrzystość finansowania

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby obowiązki w zakresie sprawozdawczości i przejrzystości mające zastosowanie do organizacji niekomercyjnych zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i praktykami administracyjnymi nie były nadmiernie uciążliwe i były proporcjonalne do wielkości organizacji i zakresu ich działalności, przy uwzględnieniu wartości ich aktywów i dochodu.
2. Do celów ust. 1 państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby obowiązki w zakresie sprawozdawczości i przejrzystości mające zastosowanie do organizacji nienastawionych na zysk zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i praktykami administracyjnymi dotyczącymi przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w tym z przepisami wdrażającymi zobowiązania unijne i międzynarodowe, opierały się na ukierunkowanej i aktualnej ocenie ryzyka sektora i odnośnych organizacji oraz nie skutkowały nieproporcjonalnymi wymogami lub nadmiernym ograniczeniem dostępu organizacji nienastawionych na zysk do usług finansowych.
3. Zgodnie z art. 11 ust. 3 organizacje niekomercyjne składają i publikują sprawozdanie roczne z działalności. Sprawozdania te zawierające informacje o finansowaniu otrzymanym w poprzednim roku kalendarzowym, informacje na temat pochodzenia i wartości finansowania, kredytów, pożyczek bankowych i darowizn lub otrzymania środków pieniężnych lub majątku bez rekompensaty.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby obowiązki w zakresie sprawozdawczości i przejrzystości mające zastosowanie do organizacji niekomercyjnych zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i praktykami administracyjnymi nie prowadziły do różnego traktowania takich organizacji ani do ograniczenia ich praw bądź obowiązków ze względu na źródła finansowania organizacji, ich cele lub działalność.

Rozdział VI

Poufność

Artykuł 25

Poufność członkostwa

1. W przypadku gdy organizacja nienastawiona na zysk jest oparta na członkostwie, państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia poufności informacji dotyczących członków.
2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby właściwy organ mógł mieć dostęp do informacji dotyczących członkostwa w organizacji niekomercyjnej członka będącego osobą fizyczną tylko wówczas, gdy taki dostęp jest niezbędny do celów postępowania przygotowawczego prowadzonego przez organy publiczne w sprawie przestępstw zagrożonych karą pozbawienia wolności o górnej granicy ustawowego zagrożenia w wysokości co najmniej jednego roku lub w wyniku orzeczenia niezależnego sądu lub trybunału.

Artykuł 26

Informacje poufne i szczególnie chronione

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze lub praktyki administracyjne nie skutkowały wymaganiami od organizacji niekomercyjnych mających siedzibę, zarejestrowanych lub działających na ich terytorium publicznego ujawniania ich informacji poufnych i szczególnie chronionych, takich jak dane osobowe pracowników, wolontariuszy, członków, założycieli lub darczyńców organizacji.
2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organizacje nienastawione na zysk mające siedzibę, zarejestrowane lub działające na ich terytorium miały dostęp do skutecznych środków prawnych w celu zapobiegania bezprawnemu pozyskiwaniu, wykorzystywaniu lub ujawnianiu ich informacji poufnych lub szczególnie chronionych oraz w celu uzyskania zadośćuczynienia z tego tytułu.
3. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby ochrona przed bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem lub ujawnianiem informacji poufnych lub szczególnie chronionych organizacji nienastawionych na zysk zgodnie z niniejszym artykułem miała zastosowanie w odniesieniu do kontroli, audytów i wszelkich innych działań nadzorczych prowadzonych przez właściwe organy.

Artykuł 27

Nadzór

Państwa członkowskie dopilnowują, aby organizacje niekomercyjne nie podlegały nieuzasadnionemu i nieproporcjonalnemu nadzorowi, w szczególności w odniesieniu do ich działań lub komunikacji, lub działań lub komunikacji założycieli organizacji, członków jej struktur zarządzających, innych członków, pracowników, wolontariuszy, darczyńców lub innych osób prywatnych związanych z organizacją, chyba że jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa publicznego.

Rozdział VII

Przepisy końcowe

Artykuł 28

Korzystniejsze traktowanie i klauzula o nieobniżaniu poziomu ochrony

1. Państwa członkowskie mogą wprowadzić lub utrzymać przepisy, które zapewniają korzystniejsze traktowanie organizacji niekomercyjnych mających siedzibę, zarejestrowanych lub działających na ich terytorium niż przepisy przewidziane w niniejszej dyrektywie.
2. Wdrożenie niniejszej dyrektywy nie stanowi podstawy do obniżenia poziomu ochrony przyznanej już na mocy prawa krajowego, unijnego lub międzynarodowego, w tym w odniesieniu do praw podstawowych, w obszarach objętych niniejszą dyrektywą.

Artykuł 29

Transpozycja

1. Do dnia... [1 rok od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy] państwa członkowskie przyjmą i opublikują środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie powiadamią o tym Komisję.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

2. Państwa członkowskie konsultują się w terminowy, przejrzysty i zrozumiały sposób z organizacjami nienastawionymi na zysk, które już mają siedzibę, są zarejestrowane lub działają na ich terytorium, w sprawie transpozycji i wdrożenia przepisów niniejszej dyrektywy.

Artykuł 30

Sprawozdawczość, ocena i przegląd

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji wszelkie istotne informacje dotyczące wdrażania i stosowania niniejszej dyrektywy. Na podstawie udzielonych jej informacji Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wdrożenia i stosowania niniejszej dyrektywy nie później niż trzy lata po terminie jej transpozycji.

2. W terminie trzech lat od daty transpozycji, uwzględniając sprawozdanie przedłożone zgodnie z ust. 1, Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące wpływu prawa krajowego transponującego niniejszą dyrektywę. W sprawozdaniu ocenia ona sposób funkcjonowania niniejszej dyrektywy oraz rozważa potrzebę dodatkowych środków, w tym – w stosownych przypadkach – zmian mających na celu dalszą harmonizację prawa krajowego mającego zastosowanie do organizacji niekomercyjnych.

3. Komisja dopilnowuje, aby sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 2, były jawne i łatwo dostępne.

Artykuł 31

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
